

philatelica.ro

REVISTĂ de FILATELIE, CARTOFILIE și NUMISMATICĂ
ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR DIN JUD. BOTOȘANI (Coriolan CHIRICHEȘ, președinte) și
ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR, MAXIMAFILIȘTILOR și CARTOFILIȘTILOR din
REPUBLICA MOLDOVA (Constantin Gh. CIOBANU, președinte)

Correspondența filatelică și mențiunea „VERIFICARE REZERVATĂ” pagina 14 ✓

Ghinionul supratiparului MOLDOVA (1992)

pagina 6 ✓

Plic francat cu patru dintre supratiparele
realizate în anul 1992, expedit din
orașul FĂLEȘTI / ФАЛЕШТЫ
la data de 4 decembrie 1992 în Germania

Utilizarea stampilelor tarifare de
inflație în Republica Moldova (V)

pagina 2-5

Întreguri poștale 2021

Postal stationery 2021

pagina 22-23

**Centenarul Regelui
Mihai I al României**

**Military propaganda picture postal cards - propaganda
forgeries. An item sent by military mail**

Above to it we present a military propaganda
picture postal card (MPPPC-PF 6) - Emanoil
Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery
1870 - 1927, second edition, revised and added*,
AXA 2016, p. 240 - used by a German soldier (J.
Wenelland) - Reserve Jäger Bataillon 9 (9th Re-
serve Hunter Battalion), 29th Bavarian Regiment.
The text dated November 19th, 1917. The military
postal card bears the cachet of German military
censorship (S.B. / R.J.S. - JAG. - B.). Departure can-
cellation: Deutsche Post, 21.11.17. It should be
mentioned that the correspondence was num-
bered by the sender, the present having No. 18.

Emanoil Alexandru SĂVOIU, eng.

Leonard PAȘCANU (1952 - 2021)

Leonard Pașcanu (4.01.1952 -
1.11.2021), președinte al Federa-
ției Filatelice Române, ne-a pără-
sit, răpus de boala anului. A
condus, în ultimii 30 de ani, miș-
carea filatelică din România, fiind
membru al: AEP, AMP, AIEP, AIJP.
Membru de juriu FIP pentru filatelie
tradițională și fiscale. A inițiat desfășurarea la Bucu-
rești a expoziției filatelice mondiale - EFIRO 2008.

Dumnezeu să-l odihnească în pace în Veșnicia Sa!

Centenarul nașterii Regelui Mihai I al României

În ziua de 25 octombrie 1921, la Castelul Foișor din Sinaia, s-a născut ultimul Rege al României, Mihai I de Hohenzollern-Sigmaringen, ca singurul fiu al principelui moștenitor Carol al II-lea și al prințesei Elena a Greciei și Danemarcei. Din cauza escapadelor tatălui său, în 1926 a fost numit principe moștenitor.

Mihai I a fost singurul monarh care a avut două domnii, ambele în vremuri tulburi ale istoriei naționale și internaționale. Prima domnie (1927-1930) s-a datorat decedului fulgerător al Regelui Ferdinand I (1865-1927). Însă, datorită vârstei fragede pe care o avea, atribuțiile sale au fost exercitate de o Regență formată din principele Nicolae (1903-1978), patriarhul Miron Cristea (1868-1939) și Gheorghe Buzdugan (1867-1929), succedat de Constantin Sărățeanu (1862-1935). Dar, după numai trei ani, în 1930, pe fondul crizei economice mondiale, Carol al II-lea a revenit în țară, l-a detronat pe fiul său și s-a proclamat Rege, domnind timp de un deceniu, din care ultimii doi ani în mod autoritar. În timpul acesta Mihai a devenit Mare Voievod de Alba Iulia.

După pierderile teritoriale ale României și abdicarea tatălui său, Mihai I și-a început cea de-a doua domnie (1940-1947), care s-a suprapus peste participarea României la cel de-al doilea război mondial și peste instaurarea regimului comunist. Relația rece și mai mult formală care exista între tânărul Rege și Mareșalul Ion Antonescu (1882-1946) a condus la multe momente tensionate între cei doi, până acolo încât, la 23 august 1944, Regele, susținut de partidele politice, a ordonat arestarea Mareșalului, care refuza încheierea armistițiului cu Națiunile Unite, și a întors armele împotriva Germaniei hitleriste. Actul său a schimbat cursul războiului și, în opinia istoricilor, l-a scurtat cu șase luni.

Între cei implicați în înlăturarea Mareșalului au fost și liderii Partidului Comunist, care au profitat apoi și, în doar trei ani, au acaparat puterea în România, instaurând, cu sprijinul armatei sovietice, propriul regim politic. Însă comunismul nu era compatibil cu Monarhia, de aceea, la 30 decembrie 1947, Regele Mihai I a fost forțat, sub amenințare, să abdice și să plece în exil. După abdicare, s-a proclamat Republica Populară Română, stat aservit intereselor Uniunii Sovietice, iar după câteva luni (mai 1948) i s-a retras cetățenia română și i s-au confiscat toate bunurile din țară.

La puțin timp, pe 10 iunie 1948, Mihai I s-a căsătorit, la Palatul Regal din Atena, cu Principesa Ana de Bourbon-Parma (1923-2016), devenind părinții a cinci fiice: Margareta (1949), Elena (1950), Irina

(1953), Sofia (1957) și Maria (1964). În anii exilului, familia a locuit în Grecia (1948), Elveția (1949), Anglia (1950-1956), stabilindu-se apoi la Versoix, în Elveția, unde a locuit peste patru decenii, iar spre finalul vieții la Aubonne, tot în Elveția. Pentru întreținerea familiei s-a ocupat cu diverse activități: fermă de pui, atelier de tâmplărie, firme de aviație, broker la bursă ș.a. În tot acest timp a patronat simbolic și Comitetul Național Român, un fel de guvern în exil, dar nerecunoscut de guvernele celorlalte state.

După revoluția română din decembrie 1989, a încercat să revină în țară, dar administrația Ion Iliescu nu i-a permis acest lucru, cu o singură excepție la sărbătorile pascale din 1992. Abia în 1997, președintele Emil Constantinescu i-a redat cetățenia română și posibilitatea revenirii definitive în țară. În anii următori i-au fost retrocedate și câteva proprietăți. Pe 30 decembrie 2007, Regele Mihai a modificat Statutul Casei Regale, prin eliminarea legii salice, pentru a permite Principesei Margareta să-i succedă la tron. Tot la finalul anului 2007 a fost ales membru de onoare al Academiei Române. Când era în țară, în special la marile sărbători creștine, a locuit la Castelul Săvârșin, din județul Arad, sau la Palatul Elisabeta, din București. În 2011, Casa

Colecția Dan Candiani

Regală a României a rupt legăturile istorice și dinastice cu Casa de Hohenzollern, urmând un demers din 1921 al Regelui Ferdinand. La împlinirea vârstei de 90 de ani (2011), Regele a ținut un discurs memorabil în fața camerelor reunite ale Parlamentului, pentru singura dată de când există România ca republică. Din 2016, în urma îmbolnăvirii, s-a retras din viața publică, rămânând și văduv. La vârsta de 96 de ani, pe 5 decembrie 2017, Regele Mihai I s-a stins din viață la reședința sa din Aubonne, Elveția. A fost înmormântat cu funeralii naționale, pe 16 decembrie, în noua Catedrală Arhiepiscopală și Regală de la Curtea de Argeș, unde, cu doar un an înainte, a fost înmormântată și Regina Ana. La moartea sa era ultimul șef de stat din al doilea război mondial, ultimul Rege al României, înrudit cu marile case regale europene, ultimul mareșal al Armatei Române și un veritabil simbol al demnității. În prezent, Casa Regală a României este condusă de Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei. Regele Mihai I a fost cel mai longeviv suveran al României, contemporan cu optsprezece prim-miniștrii și cei cinci președinți ai României, șaisprezece președinți ai Statelor Unite, patru regi ai Marii Britanii, opt suverani pontifi și toți cei cinci patriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române.

(Bogdan Emanuel RĂDUT)

Bicentenar Vasile Alecsandri (1821-2021)

Bogdan Emanuel RĂDUȚ

Vasile Alecsandri s-a născut la 21 iulie / 2 august 1821 în județul Bacău, în familia medelnice-rului Vasile Alecsandri (1792-1854) și a Elenei Cozoni (1800-1842), ca al doilea copil, după Catinca și înainte de Iancu.

Primii ani de școală i-a făcut acasă - la moșia familiei de la Mircești, județul Iași - urmând cursuri particulare (1824-1828), apoi la Pensionul Francez din Iași a lui Victor Cuénin (1828-1834), avându-i colegi pe Mihail Kogălniceanu (1817-1891) și Matei Millo (1814-1897), luându-și bacalaureatul în litere la Paris (1835). Revenind în țară (1839) s-a implicat în administrația locală: Serviciul scutelnicilor și al pensiilor din Iași (1839-1846) și director al Teatrului Național din Iași (1840-1842), care în prezent îi poartă numele.

Implicat activ în revoluția pașoptistă din Moldova - numită „revolta poezilor”, datorită caracterului său pașnic - acesta a redactat, împreună cu Kogălniceanu și Costache Negri (1812-1891), o petiție în șaisprezece puncte - *Dorințele partidei naționale din Moldova* - adresată domnitorului Mihail Sturdza (1794-1884) și adoptată pe 27 mai 1848. În urma înfrângerii revoluției, a plecat doi ani în exil, stabilindu-se la Paris, unde s-a întâlnit și cu revoluționari munteni.

Întorcându-se din exil (1850) a ocupat alte posturi tot în administrație: arhivar al statului (1850), membru în Comisia pentru reorganizarea învățământului public din Moldova (1851), secretar de stat la Departamentul Treburilor de Afară (1858), fiind cel mai susținut candidat pentru tronul Moldovei, dar refuzând această poziție în favoarea alegerii lui Alexandru Ioan Cuza (1820-1873).

După trei „iubiri nefericite” - Elena (Ninita) Negri, Marie Angelique (Didri) Chataignez și Maria (Mărgărita) Cantacuzino - în 1856 a cunoscut-o, la Bacău, pe Paulina Lucasievici (1840-1921), cu care s-a căsătorit pe 3 octombrie 1876 la Mircești, fiind părinții unei fete, Maria (căsătorită Catargi, recăsătorită Bogdan, 1857-1938). Din 1860 familia Alecsandri s-a stabilit la moșia de la Mircești.

Pe parcursul vieții sale s-a remarcat în trei domenii de activitate. În politică a fost deputat de Bacău în Divanul Ad-hoc al Moldovei (1857), deputat în Adunarea Electivă a Moldovei (1859), fiind un pu-

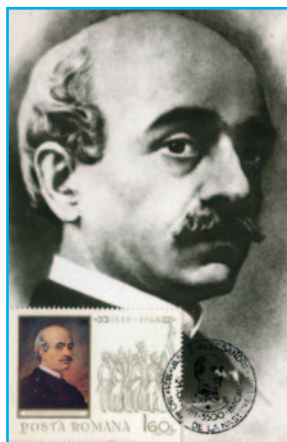
ternic susținător al unirii românilor prin alegerea lui Cuza, președinte al Camerei Deputaților (1868) și vicepreședinte al Senatului (1884). În diplomatie a activat ca ministru de externe al Moldovei (1858-1859), apoi al Țării Românești (1859-1860), militând pentru recunoașterea internațională a unirii Principatelor. A întreprins mai multe călătorii diplomatice (1859, 1861, 1863), în vremea lui Cuza, și a fost ministru plenipotențiar al României la Paris (1885-1890), în timpul Regelui Carol I (1839-1914).

Domeniul care l-a consacrat a fost cel al literaturii, Alecsandri scriind și publicând nu mai puțin de trei comedii, șapte volume de poezii (balade, doine, pasteluri ș.a.), douăzeci de proze și șase piese de teatru (drame), remarcându-se ca un exponent de seamă al clasicismului și al romantismului, fiind implicat și în înființarea unor publicații renumite, precum: *Dacia literară* (1839), *Propășirea* (1844) și *România literară* (1855). În 1875-1880 i-a apărut *Opere complete*, însumând nouă volume. Prin opera dramatică pe care a scris-o, și care totalizează aproximativ două mii de pagini, este considerat „creator al teatrului românesc și al literaturii dramatice din România”.

Datorită activității sale a fost membru fondator al Academiei Române (1867, la vremea aceea numindu-se Societatea Literară Română), laureat al premiului Academiei pentru literatură (1881) și apoi președinte al secției de literatură (1882). Din 1863 a fost membru onorific al Societății Junimea din Iași, Titu Maiorescu (1840-1917) spunând despre el că „În Alecsandri vibrează toată inima, toată mișcarea compatrioților săi, câtă s-a putut întrupa într-o formă poetică în starea relativă a poporului nostru de astăzi.”

Iar în 1878 a fost premiat de Societatea pentru Studiul limbilor romanice de la Montpellier, Franța, pentru *Cântecul ginte latine*. Tot Alecsandri este și creatorul versurilor Imnului regal român, compus odată cu încoronarea Regelui Carol I (1881).

După o lungă și grea suferință, în vârstă de 69 de ani, pe 22 august/3 septembrie 1890 s-a stins din viață, fiind înmormântat în curtea conacului său de la Mircești. În 1914, Paulina Alecsandri a donat Academiei Române proprietatea, care i-a ridicat poetului un mausoleu în 1928.

Utilizarea ștampilelor tarifare de inflație la francarea corespondenței în Republica Moldova (V)

Constantin Gh. CIOBANU, ciobanumuzeu@yahoo.com

Tabel nr. 7

E. Ștampile tarifare nominative în serie - pentru plicuri (generația II)

Inflația luând amploare, a silit administrația poștală a Moldovei să revadă la 2 august 1993 tarifele poștale, acestea fiind majorate considerabil. Astfel, expedierea unei cărți poștale simple a ajuns să coste 8 ruble, iar a unei scrisori - 12 ruble, iar tariful *Recomandat* pentru ambele categorii de trimeri constituia 24 rub (Fig. 86). Evident, acum nici mărcile poștale, dar nici ștampilele tarifare nominative vechi nu mai puteau asigura tariful existent. La una din tipografiile din Chișinău se face o încercare de supratipărire a noilor taxe poștale pe cărți poștale cu anularea concomitentă a simbolurilor sovietice (marca poștală și stema) - Fig. 86. Dar costul acestei operațiuni fiind prea mare, s-a renunțat la această idee.

Atunci, Stelian Chiriac, director general al poștei, începea să elaboreze structuri - Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” - semnează ordinul **Cu privire la punerea în circulație a ștampilelor tarifare originale pentru poșta locală**, conform căruia urma să fie organizată confecționarea unui nou tip de ștampiluri cu diferite nominale: **12.00, 30.00 și 100.00** (rub). Conform prevederilor acestui ordin (p. 1.2) „taxele ștampilelor anulează valoarea mărcilor fixe de pe întregurile poștale ale fostei URSS”. Secția Editorial-Comercială „Timbrofil” urma să organizeze „confecționarea a câte 2.000 de piese filatelice cu aceste ștampile, urmând să fie comercializate prin oficiile poștale și magazinul „Filatelia” (p. 1.3). Punctul 1.4 al respectivului ordin prevedea expres: „După confecționarea pieselor filatelice, ștampilele urmează să fie puse la dispoziția Centrelor raionale și orășenești ale Î.S. „Poșta Moldovei” pentru uz intern, conform destinației”. Un alt punct, 1.5, stipula că „toate ștampilele, expediate Centrelor raionale și orășenești, urmează să fie distruse imediat după anularea tarifelor actuale”. La p. 1.6 ordinul mai concretiza detalii interesante: „Pentru oblitterare se folosește tușul negru, iar pentru Chișinău - tușul de culoare neagră, albastră și roșie”. Ca urmare, s-au elaborat și s-au aplicat - pentru plicurilor - ștampile cu nominalul **12.00, 30.00 și 100.00** (rub.), dar nici unul din aceste tarife nu mai includea valoarea mărcii poștale imprimate, aceasta fiind extrem de mică - 3, 4 sau 5 kop. În acest caz ștampilele tarifare se aplicau pe plicuri fără a se ține cont dacă era sau nu întreg postal inclusiv pe plicuri simple.

Constatăm că în anul 1993 s-a aplicat practica din anii precedenți, elaborându-se o gamă largă de ștampile tarifare cu valorile nominale **12.00**

(Fig. 87... Fig. 114), **30.00** (rub.) pentru mai multe centre de poștă din republică. Într-un fel, utilizarea lor a ușurat munca operatorilor de la oficiile poștale. Însă nici de această dată nu s-a reușit să se confecționeze ștempluri pentru toate centrele raionale / orașenești de poștă. Introducerea acestor ștampile s-a făcut în dependență de ritmul confecționării lor, în unele localități fiind aplicate mai devreme, în altele - mai târziu. Gama acestor ștampile este destul de largă, ea cuprinzând pract

Se cunosc multe piese circulat recomandat (2 x 12.00), cu ștampile aplicate pe întreguri poștale, dar există și variante, când amprente ștampilelor tarifare, decupate de pe întreguri poștale sau chiar aplicate pe foi aparte, au fost lipite pe plicuri obișnuite, care au circulat poștal (*Fig. 115, Fig. 116*).

Date tehnice (Tabel nr. 7) - dimensiuni (mm):

26,5 x 20,0 mm - Tiraspol

32,0 x 23,0 mm - Anenii Noi, Bălți, Cahul, Călărași, Chișinău, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Râbnîța, Sângerei, Soroca, Tiraspol, Vulcănești

35,0 x 25,0 mm - Călnări, Căușeni, Ciadâr-Lunga, Cimișlia, Comrat

35,0 x 25,5 mm - Camenca, Ocnita, Rezina

36,0 x 25,0 mm - Briceni

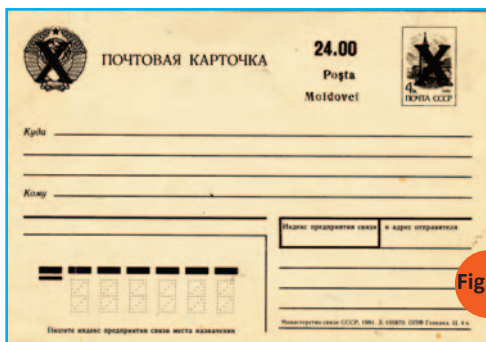

Fig. 86

Fig. 87

Fig. 88

Fig. 89

Fig. 90

Fig. 91

Fig. 92

Fig. 93

Fig. 94

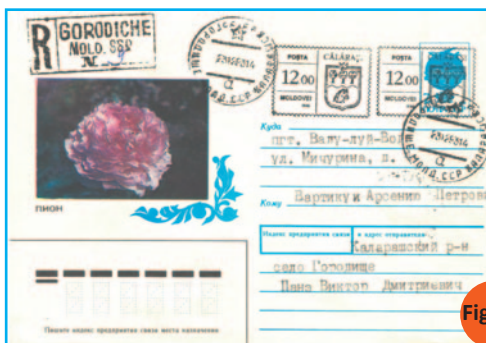

Fig. 95

Fig. 96

Fig. 97

Fig. 98

Fig. 99

Fig. 100

Fig. 101

Fig. 102

Fig. 103

Fig. 104

Fig. 105

Fig. 106

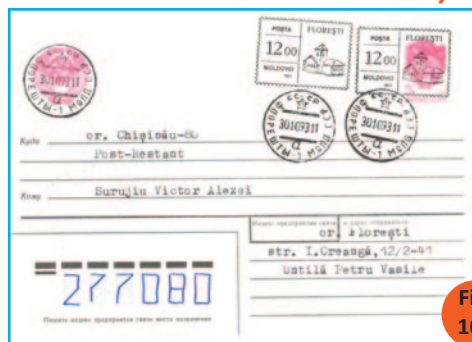

Fig. 107

Fig. 108

Fig. 109

Fig. 110

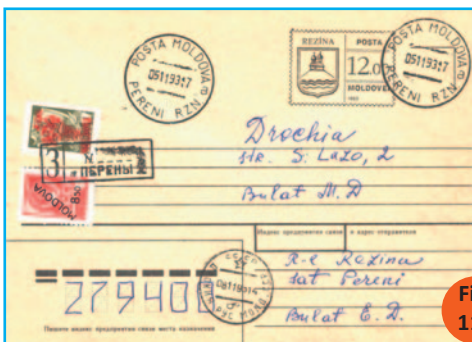

Fig. 111

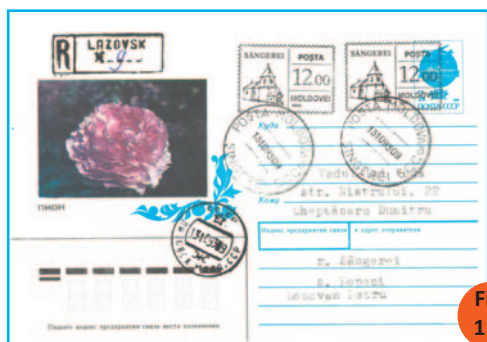

Fig. 112

Fig. 113

Fig. 114

Fig. 115

Fig. 116

continuare în numărul următor

Ghinionul supratiparului MOLDOVA (1992)

Aureliu CIOBANU, Chișinău

Abia pornită pe făgașul independenței, aceasta fiind mai mult declarată decât reală, administrația poștală a Republicii Moldova încerca să se delimiteze de vechile practici sovietice și rigori impuse de autoritățile de la Kremlin, căutându-și cu înfrigurare propria cale de dezvoltare. Primul pas fusese făcut la 23 iunie 1991, încă pe când Moldova era în componența URSS - atunci s-a emis seria de mărci poștale *Prima aniversare de la proclamarea suveranității Republicii Moldova*. Erau primele miniaturi poștale, ce purtau denumirea noului stat, apărut pe harta lumii - **Moldova**. Mai târziu fuseseră lansate încă câteva timbre naționale - *Codrii Moldovei*, *Biserica Sfântul Pantelimon din Chișinău* și *Lupoaica Romană*. Acestea, deși fuseseră elaborate până la destrămarea URSS, aveau machetele adaptate la noile condiții

social-politice - purtau numele **Moldova**, chiar dacă au fost tipărite la Moscova.

Dar cu toate eforturile depuse, administrația poștală nu reușea să țină situația sub control - oficiile poștale se sufocau din cauza lipsei mărcilor poștale, necesare pentru francarea corespondenței. De fapt, se făcea simțită inflația galopantă, ce se înregistra din anul 1988 în tot spațiul ex-sovietic și, evident, și în Republica Moldova, economia căreia era, de fapt, întrețesută prin mii de fire de cea a fostei URSS, și nu putea nicidecum să scape de mreaja incertitudinilor ce apăruseră. Iar modificarea repetată, în câteva rânduri, a tarifelor poștale a agravat mult situația în serviciul poștal din Moldova, unde a început să se înregistreze un imens deficit de mărci poștale cu nominalele necesare.

Iată cum au avansat tarifele poștale în anii 1991-1992.

Tarife poștale interne

Data introducerii tarifului	Tipul trimiterii			
	Carte poștală		Scrisoare greutate până la 20 g.	
	Simplă	Recomandată	Simplă	Recomandată
2 aprilie 1991 (Ordinul MIIT nr. 85 din 18.04.1991)	0,05 rub.	0,12 rub.	0,07 rub.	0,13 rub.
2 ianuarie 1992 (Ordinul MIIT nr. 1 din 02.01.1992)	0,25 rub.	0,60 rub.	0,35 rub.	0,65 rub.
1 iulie 1992 (Ordinul MIIT nr. 198 din 26.06.1991)	0,50 rub.	1,20 rub.	0,70 rub.	1,30 rub.

Tarife poștale internaționale valabile până la 31 iulie 1992

Data introducerii tarifului	Tipul trimiterii			
	Carte poștală		Scrisoare greutate până la 20 g.	
	Simplă	Recomandată	Simplă	Recomandată
2 aprilie 1991 (Ordinul MIIT nr. 85 din 18.04.1991)	0,20 rub.	0,35 rub.	0,30 rub.	0,50 rub.
Pentru Recomandare	+ 1,20 rub.			
2 ianuarie 1992 (Ordinul MIIT nr. 1 din 02.01.1992)	1,00 rub.	1,75 rub.	1,50 rub.	2,50 rub.
Pentru Recomandare	+ 6,00 rub.			

Tarife poștale internaționale valabile începând cu 1 august 1992 (Ordinul MIIT nr. 224 din 28.07.1992)

Tipul trimiterii	România, Bulgaria		Celelalte țări	
	Terestru	Par Avion	Terestru	Par Avion
Carte poștală	1,25 rub.	1,75 rub.	2,50 rub.	3,50 rub.
Scrisoare greutate până la 20 g.	1,80 rub.	2,50 rub.	3,60 rub.	5,00 rub.
Pentru Recomandare	+ 20 rub.		+ 40 rub.	

Fenomenul era agravat de modificarea tarifelor poștale, care se ajustau la nivelul celor practicate de poșta rusă, deoarece majoritatea corespondenței, inclusiv cea destinată în străinătate, era expediată doar prin rețeaua poștală a ex-URSS. Chiar dacă pentru România și Bulgaria, direcții spre care corespondența se expedia din Chișinău cu vagonul poștal, au fost stabilite tarife preferențiale - acestea erau destul de mari.

Schimbarea taxei poștale începând cu 2 ianuarie 1992, și în special modificările de la 1 august 1992 - atât pentru corespondența simplă, cât și pentru cea recomandată, impunea asigurarea de urgență a unităților poștale cu mărci, care să permită francarea adecvată a scrisorilor, în special a celor recomandate. Mărcile emise anterior, în anii 1991-1992, adică în perioada proclamării suveranității și independenței Republicii Moldova, nu îndeplineau acest deziderat, deoarece aveau nominale mici, în timp ce, spre exemplu, tariful pentru o scrisoare recomandată era fixat acum la zeci de ruble. El putea fi realizat printr-o francatură multiplă, însă acest lucru necesita mult timp, iar cele câteva zeci de mărci poștale, ce urmau să fie aplicate, uneori nici nu încăpeau pe anvelopa plicului.

S-au înregistrat situații, când, pentru a asigura tariful poștal necesar, în special în cazul expedierii unor scrisori recomandate cu o greutate mai mare de 20 grame, trebuiau aplicate 50-60 de asemenea mărci, factor ce transforma piesa într-un covor pestriț. Însă o asemenea situație era inacceptabilă pentru activitatea poștală, deoarece - pe de o parte operatorii pierdeau mult timp la aplicarea mărcilor, iar pe de altă - apăreau dificultăți la manipularea pieselor în procesul de cartare și distribuție automatizată, practică în acea perioadă în Republica Moldova.

În același timp, în depozite existau cantități mari de mărci poștale sovietice, de regulă emisiuni uzuale, toate cu nominale mici - 3, 4 și 5 cop., practicabile în timpul URSS, dar nefuncționale în noile condiții social-economice. Căutând o ieșire din situația creată, autoritățile de resort au decis să aplice o metodă deja probată în asemenea situații în alte țări - aplicarea unor supratipare cu nominalele necesare pe mărcile existente, ce ar fi asigurat, cel puțin temporar, funcționalitatea mecanismului poștal. Era o încercare de a ieși din impas cu forțele proprii, chiar dacă la acel moment nu se cunoșteau efectele unei asemenea practici.

La acel moment nu exista Î.S. „Poșta Moldovei”, activitatea structurilor poștale fiind coordonată de către Ministerul Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor. Anume aici s-a decis să se aplice supratipare cu valorile **2,50, 6,00, 8,50, 10,00** (rub.), care ar fi fost utile la francarea corespondenței,

* Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova 1991-2001. Chișinău, 2001, Editura TISH, p. 13

** Каталог почтовых марок СССР. Том 2. (1970-1980).

unui pictor din Chișinău fiindu-i comandată realizarea machetelor necesare pentru efectuarea procedurii. În paralel, șeful Direcției Poștă, Presă și Transport a ministerului respectiv Stelian Chiriac a decis să efectueze supratipărirea mărcilor la tipografia din Leova, fiind încheiat un contract de colaborare, ce stipula atribuțiile părților, dar fără a specifica condițiile tehnice ale procedurii.

S-au elaborat patru modele de supratipare - pentru fiecare tip de marcă poștală sovietică, ce urma să figureze în calitate de suport. Se prevedea anularea nominalului vechi prin acoperirea lui, adică deasupra urma să fie suprapuse noile cifre, care ar fi corespuns unor valori ale tarifului poștal, iar termenul **Moldova** specifica apartenența piesei la noul stat independent. Machetele fiecărui tip de supratipar au fost aprobate de către aceeași direcție a ministerului de resort.

Supratiparul a fost constituit din termenul **Moldova**, ce desemna entitatea politică și administrativă, apărută în hotarele RSSM din componența URSS, și noua valoare, diferită de cea imprimată anterior pe marca poștală sovietică. Administrația poștală a aprobat aplicarea unor supratipare cu valorile **2,50, 6,00, 8,50 și 10,00** (rub), realizate cu tuș negru, iar cel de **10,00** (rub) - și în varianta realizată cu cerneluri roșii (Fig. 1, coperta 1).

Probele, realizate de către tipografii din Leova, au fost prezentate persoanei delegate de către Ministerul Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor. Aceasta a validat prin consensul părților, reprezentantul comanditarului fiind satisfăcut de ceea ce i-a prezentat tipografia. Probabil, acesta nu cunoștea procesul editorial și nici filatelist nu era, altfel ar fi observat unele nereguli în machetele elaborate de către pictorul din Chișinău (care, se pare, a fost influențat în procesul de elaborare a machetelor supratiparelor, la care vom reveni mai jos). Dar e posibil că lui nici nu i-au fost prezentate toate probele supratiparelor, astăzi nepăstrându-se aceste acte.

Mărcile supratipărite au fost lansate în circulație la 31 august 1992, în **Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova** * fiind trecute cu nr. 22-26, specificându-se că supratiparele au fost efectuate pe mărcile nr. 4735, 4736, 6146 după catalogul mărcilor URSS **. Aici autorii catalogului au comis câteva inexactități: o parte din supratiparul **6.00** s-a efectuat pe marca sovietică nr. 4735, emisă în anul 1977, o altă parte - pe marca 4855, apărută în anul 1978, care, deși au aceleași nuanțe coloristice, se deosebesc prin calitatea hârtiei (nr. 4735 este imprimată pe hârtie simplă, nr. 4855 - pe hârtie cretată), iar cea de a doua mai are anumite deosebiri - conține nuanțe de cafeniu.

Москва, 1984, p. 166; Каталог почтовых марок СССР. 1988. Москва, 1989, p. 40-41; Каталог почтовых марок СССР. 1989. Москва, 1990, p. 38.

De asemenea, supratiparul **10.00** s-a aplicat pe două mărci sovietice - nr. 6014 (metalo-gravură pe hârtie cretată) și pe nr. 6146 (tipar offset pe hârtie offset). Aceste detalii nu sunt indicate în catalogul, editat de către Î.S. „Poșta Moldovei” în anul 2001.

Dar din lipsă de experiență, dar și din necunoașterea procesului editorial la tipărirea mărcilor nu s-a ținut cont de un detaliu, care s-a dovedit a fi foarte important: uzualele sovietice, aflate în depozitul de la Chișinău, făceau parte din diferite tiraje succesive. Tipografia „Gosznak” de la Moscova a respectat mărimea mărcilor, dar a aplicat diferite proceduri de tăiere a colilor, de aceea colile aveau format diferit, lucru care se vede după mărimea marginii acestora. Situația respectivă a creat dificultăți la operarea supratiparelor, se pare că acestea au fost ignorate de către tipografiile tipografiei raionale, care executau pentru prima dată o asemenea procedură. Chiar dacă supratiparul apare deplasat - fie pe verticală sau pe orizontală - fenomenul nu a trezit suspiciuni nici în rândul acestora, și nici a funcționarilor poștali, care au manipulat ulterior mărcile respective.

Iată, spre exemplu, cum arată marginile unor coli, supuse procedurii de supratipărire, care, de fapt, explică apariția unor devieri ale supratiparelor, ce au apărut în final (Fig. 2). Dar accentuăm că nu toate abaterile de la normal au fost cauzate de utilizarea colilor de diferite mărimi, care au câmpuri mai mari sau mai mici, ceea ce nu a permis reglarea exactă a formei de tipar. Unele devieri de la standarde, la care vom reveni pe parcurs, au fost comise în urma neglijenței de care au dat dovadă tipografiile implicați în realizarea supratiparelor.

Abaterile n-au fost sesizate nici de către comanditar - colaboratorii Ministerului Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor au primit stocul de mărci supratipărite fără careva obiecții. Probabil, acest lucru e explicabil: tipografia a ambalat tirajul tipărit în pachete a câte 100 de coli. Pachetele au fost sigilate de către tipografie, pe fiecare dintre ele fiind lipit un borderou în care era specificat conținutul, astfel fiind depuse la depozitul central de mărci și efecte poștale din Chișinău. De aici, pe parcurs, pachetele erau expediate centrelor de poștă raionale și orașenești - fără a fi desfăcute și verificate, deoarece fiecare avea sigiliul aplicat de tipografie, ce asigura integritatea conținutului.

Situația reală în ceea ce privește calitatea supratiparelor a devenit cunoscută doar atunci, când filателиi au semnalat existența unor abateri de la normalitate, ba chiar au descoperit perechi de mărci, dintre care una era supratipărită, pe când a doua - fără supratipar. În plus, existau coli, în care unele mărci aveau aplicat supratiparul în format invers, adică, conștient sau inconștient s-au

Fig. 2 - Trei coli cu margini diferite ale colii

Fig. 3

Fig. 4 ... Fig. 6 - În toate cele trei cazuri avem supratipar deplasat în diferite direcții, astfel fiind create o mulțime de erori, variații sau curiozități filatelice

Fig. 7 - S-au depistat și coli cu tête-bêche, unde rândul 6 din coală este poziționat în oglindă, ceea ce demonstrează că a existat și un alt tip al formei de tipar, prezentată tipografiei

Fig. 8 - Au existat și coli cu supratipar dublu. În cazul dat se poate presupune că, intenționat sau nu, unele coli au fost introduse de două ori în mașina de tipărit

Fig. 9

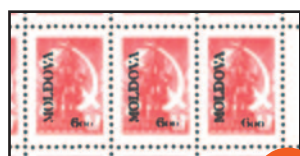

Fig. 10

Fig. 11

Fig. 12

Fig. 13

Fig. 14

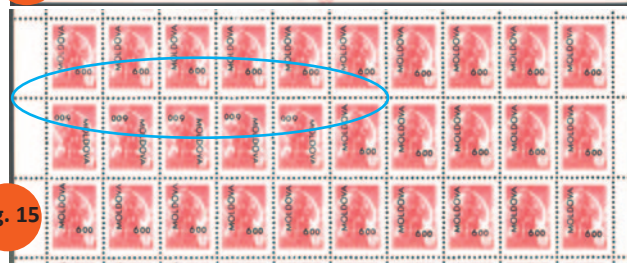

Fig. 15

realizat tâte-bêche.

Dar să le luăm pe toate la rând. Iată cum arată supratiparul **2.50**, considerat mai mult sau mai puțin normal (Fig. 3).

Analizând mai multe coli cu supratiparul **2.50** (rub), depistăm diferite abateri, unele fiind catalogate ca erori, altele - varietăți, dar toate fiind comise în procesul de aplicare tipografică a supratiparului.

La supratiparul **6.00** pe coala standard (Fig. 9) nominalul nou îl acoperă pe cel vechi (3 k.) și inscripția **CCCP**. Cifrele **600** în coală sunt de aceeași mărime. La acest tip tiparul este efectuat calitativ.

În același timp există coli unde cifra **600** este cu **00** mici, deci sub forma **600**, dar și tipul caracterelor, folosite în inscripționarea **MOLDOVA**, sunt diferite (Fig. 10).

La coala respectivă litera **A** din termenul **MOLDOVA** la toate timbrele este spartă. Este spart și al doilea **0** din numărul **600**. La majoritatea timbrilor din coală și litera **V** din **MOLDOVA** este spartă. Au fost depistate coli, unde supratiparul pe unele rânduri aproape că nu se vede (pare șters), deși e evident că respectiva coală a fost introdusă în mașina de tipar (Fig. 11).

Din cauza neglijenței operatorului unele timbre sunt murdare, supratiparul fiind supradozat cu cerneluri, ceea ce în poligrafie se consideră rebut tipografic. Dar colile cu asemenea abateri au ajuns în comerțul poștal, fiind identificate de către colecționari (Fig. 12 ... Fig. 14).

Ca și în cazul supratiparului **2,50** (rub), se pare că a existat un clișeu paralel al formei de tipar, în care supratiparul din rândul 5, coloanele 1 - 5, e întors, formând atât cu perechea de sus (rândul 4) sau cu cea de jos (rândul 6) tâte-bêche (Fig. 15).

Din cauza montării incorecte a formei de tipar (sau a introducerii incorecte a colii de mărci în mașina de tipărit) s-a obținut un supratipar deplasat. Termenul **MOLDOVA** trece de pe un rând pe alt rând, iar nominalul **600** este plasat la mijlocul timbrului. În acest caz, marca poștală din rândul 1, coloana 10 este fără supratipar, iar cele din rândurile 2-10, coloana 10, au doar nominalul **600**,

plasat în partea superioară a miniaturii. (Fig. 16).

Într-un alt caz, termenul **MOLDOVA** iese în afara câmpului mărcii, fiind deplasat și nominalul. În acest caz în rândul 10 avem mărci, unde supratiparul e constituit doar din nominalul **600**, deoarece termenul **MOLDOVA** a ieșit din spațiul mărcii sau e imprimat pe linia de separare (pe dantelură). Evident, toate mărcile din coală au supratiparul modificat (Fig. 17 - Fig. 18).

Și la supratiparul **8.50** (rub) au fost depistate abateri de la poziția normală. Iată unul din variantele descoperite (Fig. 19).

Există coli, în care 5 mărci din rândul 5, coloanele 1-5 sunt machetate în format inversat, creând, de fapt, tâte-bêche cu mărcile din rândul 4 sau rândul 6 (Fig. 20). Probabil, intenționat machetatorul a introdus, iar tipografii din Leova au supratipărit coli, în care în rândul 5 supratiparul este ranversat (Fig. 21).

Au fost descoperite și coli, care au aplicat supratiparul dublu **MOLDOVA 8,50 + MOLDOVA 8,50**. (Fig. 22).

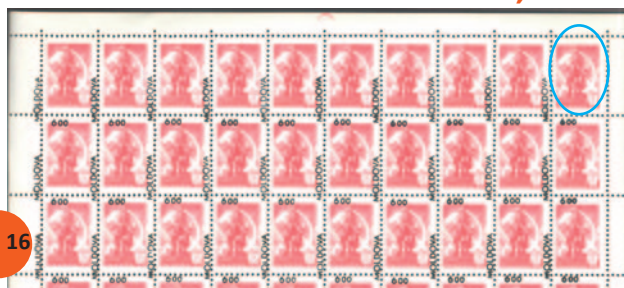

Fig. 16

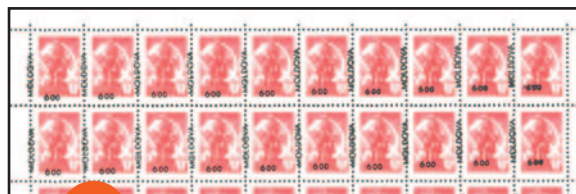

Fig. 18

Fig. 19

Fig. 17

Fig. 20

Fig. 21

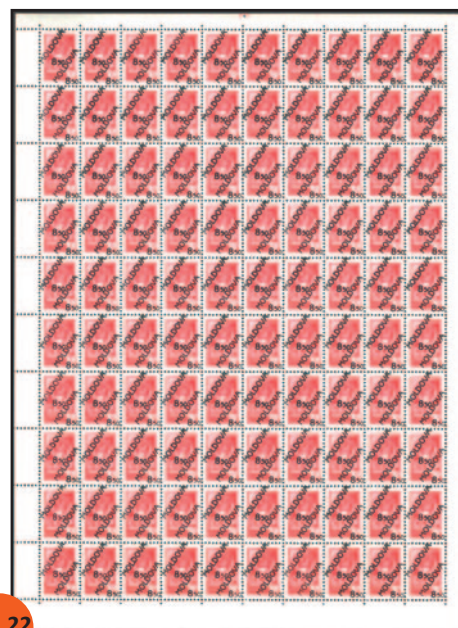

Fig. 22

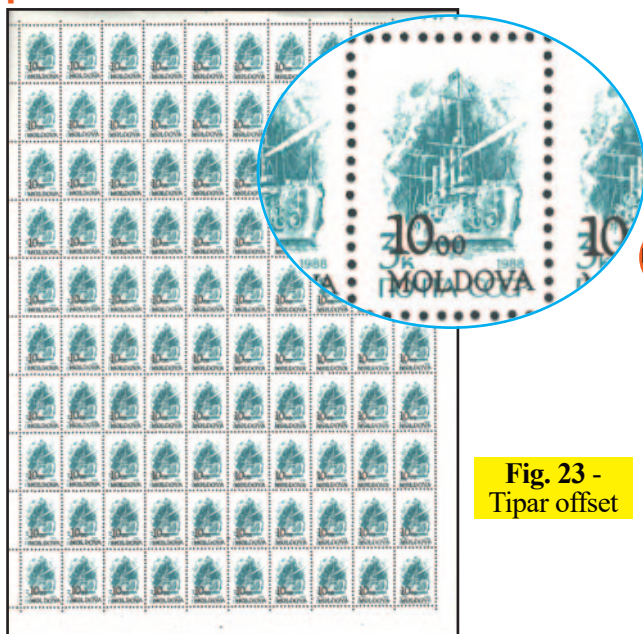

Fig. 23 -
Tipar offset

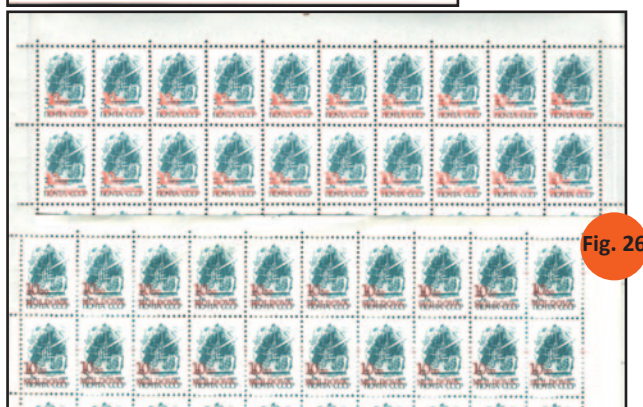

Fig. 26

Supratiparul **10.00** (rub) este de două tipuri: realizat în offset și în relief, în cazul al doilea fiind folosite cerneluri de calitate, forma de tipar fiind montată conform concepției inițiale - cuvântul **MOLDOVA** acoperă textul vechi **Почта СССР**, iar nominalul nou **10.00** - pe cel vechi (3 k.) - Fig. 23.

Dar și în cazul dat au existat mai multe forme de tipar, dovadă fiind într-un caz rândul 9, care e

Fig. 24

Fig. 25

prezentat în oglindă, formând tête-bêche cu mărcile din rândul 8 sau cu cele din rândul 10 (Fig. 24).

S-au depistat și coli, care, se pare, au fost introduse de două ori în mașina de tipărit, deoarece supratiparul este dublu (nu am vrea să credem că e vorba de al treilea tip de formă de tipar) - Fig. 25. Cele două coli prezentate în Fig. 25 au supratiparul dublu. Colile fac parte din tiraje diferite ale uzualilor sovietice (vezi câmpul superior al colii, prin care se evidențiază). Atenție și la distanța dintre supratiparuri - în coala de sus distanța este mai mare, în cea de jos - mai mică.

Tipografia din Leova a folosit și două cerneluri roșii la executarea supratiparului **10.00**, în primul caz acesta fiind roșu deschis, în al doilea - roșu-cafeniu (Fig. 26).

Desigur, e greu de găsit explicația fenomenului apariției unor asemenea variante ale supratiparelor. Evident, cataloagele, dar mai ales piața filatelică au stabilit pentru asemenea piese o cotă aparte, de altfel, destul de ridicată.

Dar în ceea ce privește varietățile majore - pentru care este stabilit locul exact în coala de tipar, provocate de defectele comise la supratipărire (destul de numeroase) - sunt numeroase la această emisiune, cauza lor provenind din deficiențe în procesul de imprimare.

Dar faptul că inițial nimeni n-a acordat atenție acestor deficiențe sunt următoarele

Fig. 27

An uncatalogued military postal card from 1916

Emanoil SĂVOIU, eng.

We present a military postal card that is not catalogued in our work mentioned below¹:

1916, MPC 3A - military postal card without face value. Inscription (type MI², length - 48 mm, height - 6 mm / 4 mm). Rectangular printed stamp (symbol MI³ - 18x23 mm). Coat of arms (type MI² - 13x15.5 mm, above it writes „Armata de Operațiuni”, text in semicircle). Seal of censorship (format MS3k, above a pearled circle of 29 mm in diameter). Sender address (format MSA²). Instructions paragraph (format MBI). Address (format MZ², D height - 3 mm, La height - 4 mm / 2 mm, length of first line - 67 mm, length of second line - 77 mm, length of underline - 45 mm). All in black. Size: 141x92 mm.

MPC 3A. (-) black, brown cb. 700 700

New formats are MS3k (Table 13)⁴ and MBI (Table 14)⁴.

¹ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian Postal Stationery 1870-1927, second edition, revised and added*, Editura Axa, Botoșani, 2016, p. 203-242

² Ibidem, p. 203

³ Ibidem, p. 13

⁴ Ibidem, p. 205

Table 13 - addition

Format	Sizes (mm) *
MS3k (three rows)	
Stampila	11 2 / 1
de Liberă Expediere a	31 2 / 1
Correspondenței	21 2 / 1

* Length / Height

Table 14 - addition

Format	Sizes (mm) **
MBI (front, text in Romanian language, two rows)	
PE ACEASTĂ PARTE	35 2
SE SCRIE NUMAI ADRESA	44 2
MBI (reverse)	
Nu se scrie nimic privitor la Armată.	54 2 / 1 58
Nu se pune nici data, nici localitatea.	55 2 / 1 59

** Length / Height / Underline

Fig. 28

două plicuri „Prima zi a emisiunii”, confecționate și comercializate de către administrația poștală a Republicii Moldova, care au aplicat mărci cu dublu supratipar, situația considerându-se, probabil, ca o normalitate (Fig. 27).

De fapt, piese cu asemenea mărci în calitate de franca-tură au circulat în acei ani prin Republica Moldova (Fig. 28, Fig. 29 - coperta1).

A. Ciobanu și Const. Gh. Ciobanu - Medalie de Aur

Istoricul cartofiliei basarabene (Aurel Ciobanu și Constantin Gh. Ciobanu) - <http://philatelica.ro/philatelica63-21.pdf>, a fost distinsă cu o medalie de Aur la expoziția internațională „A 32-a zi a maxifiliei și cartofiliei” (Luxemburg).

- Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.
- Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor.

- Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.
- Manuscrisele spre publicare se transmit la: coriolan2006@yahoo.com sau computerstamps@yahoo.ro

ISSN 2065-6009

Tipărit la Director: Coriolan CHIRICHES
Tehnoredactare: Dan N. DOBRESCU
Cap limpede: Coriolan CHIRICHES
Traduceri: Dan N. DOBRESCU
Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

130 de ani de la moartea lui Mihail Kogălniceanu

Personalitate de prim rang a secolului al XIX-lea, Mihail Kogălniceanu este unul dintre făuritorii României Moderne. Biografia sa se confundă cu însăși istoria acestui secol. Opera politică și diplomatică ale lui Kogălniceanu pot fi ordonate prin cronologia momentelor esențiale în care s-a desfășurat: fruntaș al mișcării pașoptiste, purtător de cuvânt al generației mișcării, elaborator de program de acțiune pentru realizarea idealurilor epocii sale.

Kogălniceanu reprezintă un personaj de bază al propagandei unioniste și principal înfăptuitor (alături de Al. I. Cuza) al actului Unirii de la 1859. La 13 mai 1856 a fost ales în Comitetul Unirii, alături de Vasile Alecsandri, Costache Negri și Constantin Hurmuzachi. După alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al Principatelor Unite, Kogălniceanu este ales membru în Comisia Centrală, care avea obligația elaborării unei legi comune pentru cele două Principate (1859 - 1860). În perioada 1860 - 1861, Kogălniceanu este șeful Guvernului din Moldova. El ține în Parlament celebrul său discurs Despre înfrumusețirea țăranilor. Militează neobosit pentru formarea unui singur guvern și alegerea unei singure capitale pentru statul care va purta, începând cu anul 1862, numele de România. Începând cu anul 1863, Kogălniceanu deține importante funcții în conducerea statului: prim - ministru, ministru de interne și ministru de externe. În Adunarea Deputaților din 9 mai 1877, Kogălniceanu proclamă Independența de Stat a României. Ales la 29 mai 1868, membru al Societății Academice (Academia Română), Kogălniceanu ține ultimul său discurs în acest înalt for, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de existență. El s-a afirmat ca un strălucit diplomat al înfăptuirii și recunoașterii Independenței de Stat din 1877.

Mihail Kogălniceanu a încetat din viață la 20 iunie 1891, la Paris, în Clinica de Chirurgie Saint Jean-de-Dieu (rue Oudinot), rămânând un lider al culturii și

istoriei României Moderne. Geniu creator, Kogălniceanu îmbină armonios cultura cu politica, fapt care l-a determinat pe marele Nicolae Iorga să îl socotească „cel mai mare conducător cultural și politic din epoca modernă”.

Pentru a marca acest eveniment, Asociația Filatelică ACACIA Iași (președinte - Corneliu - Grigore Bristan) a realizat, în tiraj limitat (10 ... 30 exemplare), piesele prezentate alături (machetator Samuel Pascariu). Plicul personalizat, în format DL, a fost realizat utilizând aplicația MyLetter a Poștei române (<https://www.posta-romana.ro/myletter.html>), tiraj 10 exemplare.

Samuel PASCARIU, galianosamuel@yahoo.com

Ziua Internațională a Asteroizilor

Ziua Internațională a Asteroizilor este un eveniment global anual care are loc la aniversarea evenimentului de la Tunguska din 1908, când un asteroid a nivelat aproximativ 2.150 kilometri pătrați în Siberia. Organizația Națiunilor Unite a declarat ziua de 30 iunie pentru a marca - Asteroid Day. Plicul omagial prezentat alături este dedicat Asteroidului 10707 Prunariu, care a fost descoperit la 24 octombrie 1981 și i-a fost atribuit numele cosmonautului român Dumitru-Dorin Prunariu, în aprilie 2017.

ing. Liviu PINTICAN JUGA, l_pintican@yahoo.ro

Correspondența filatelică și mențiunea „VERIFICARE REZERVATĂ”

ing. Călin MARINESCU

Astăzi, în aproape în toate țările lumii, atunci când un filatelist este informat de apariția unei mărci poștale sau a unei piese filatelice de care are nevoie, face o comandă on-line, plătește factura on-line și primește piesa dorită cu maximă rapiditate printr-un curier postal. Nu mai există nici o greutate în a obține nici o piesă filatelică, doar să ai bani, nici aceia prea mulți, chiar pentru filateliștii români.

Această situație este însă de puțină vreme. Aproape 150 de ani, filateliștii din toate țările lumii își procurau mult mai greu piesele filatelice pentru colecțiile lor. Greutățile de procurare produceau însă și un anumit farmec, care azi este pe cale de dispariție. Nu exista internetul, iar piesele se procurau mult mai ieftin prin schimburile directe, adresele colecționarilor filateliști și domeniile lor de colecționare fiind publicate în revistele filatelice. Televiziunile ori nu existau încă, ori reportajele despre țări exotice erau o raritate. Puțini filateliști din zilele noastre își pot închipui ce impresie făcea la sfârșitul anilor '60 din secolul XX sosirea în România a unei scrisori cu mărci poștale din Africa de Sud, Nicaragua sau Costa Rica ...

Reglementări legale privind expedierile de mărci poștale

Până în anul 1929 expedierea mărcilor poștale prin poștă nu era nici o problemă.

În *Fig. 1a* și *Fig. 1b* este prezentat un plic expediat în anul 1928 către S.U.A. de către un filatelist american cazat la hotelul Athénée Palace din București.

Expeditorul a aplicat o ștampilă personală în limba engleză, în care se declara că plicul conține mărci poștale și poate fi deschis de vamă (americană) înainte de a fi predat destinatarului, lucru care s-a întâmplat și este atestat de ștampila vămii americane, care menționa că este scutit de taxe vamale.

Spre sfârșitul marelui crize financiare mondiale 1929-1933, care a cuprins și România, în anul 1932, în România a fost impus monopolul Băncii Naționale a României asupra comerțului cu devize la 18 mai 1932 prin Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 591 din 17 mai 1932¹⁾. A urmat Legea pentru comerțul cu devize²⁾ și Regulamentul pentru aplicarea legii privind comerțul cu devize³⁾.

Într-o primă etapă, în categoria devizelor, cecurilor, obiectelor de valoare au fost incluse și mărcile poștale, ceea ce a dat naștere la multe proteste ale filateliștilor, inclusiv internaționale. Ca urmare, începând cu data de 27 mai 1933 corespondența particulară pentru străinătate ce conținea mărci poștale de orice categorie era admisă la expediere fără autorizație eliberată de Banca Națională a României^{4,5)}.

În *Fig. 2a* și *Fig. 2b* este prezentat un plic deschis de vama Craiova în luna noiembrie 1933, bănuind că ar conține devize, deși expeditorul scrisese pe el fotografii.

¹⁾ Monitorul Oficial, P.I, nr. 113 din 18 mai 1932

²⁾ Monitorul Oficial, nr. 230 din 1 octombrie 1932

³⁾ Monitorul Oficial, nr. 250 din 25 octombrie 1932

⁴⁾ Filatelica pentru toți, nr. 18/1933, pag.347

⁵⁾ Cristian-Andrei Scăiceanu, *Istoria mișcării filatelice din România*, Editura Oscar Print, București, 2011, pag.425-428

Fig. 1a

Fig. 1b

Fig. 2a

Fig. 2b

philatelica.ro serie nouă

La sfârșitul anului 1937 s-a hotărât din nou ca mărcile poștale să nu poată fi expediate în străinătate decât cu autorizația Băncii Naționale a României. Ordinul poștal circular nr. 301.476 din 22 decembrie 1937 ⁶⁾ stipula :

„Vă facem cunoscut că ieșirea din țară a mărcilor poștale românești sau străine, uzate sau neuzate, sau numai scoase din uz, nu este permisă decât cu autorizația Băncii Naționale a României.

Pentru astfel de expedieri se vor face declarații de expert obișnuite, formular A, B, C, cu indicarea valorilor mărcilor expediate și vizate de Banca Națională a României.

Ca atare, nu se va admite la expediere, sub formă de obiect recomandat, colet, etc., trimiterile care ar conține mărci poștale românești sau străine decât cu respectarea dispozițiilor de mai sus.

Oficiile vor primi formularele A și C, din care formularul A va fi trimis lunar Băncii Naționale a României, serviciul Controlului Exportului, însoțit de un tablou specificativ, iar formularul C se va face acta la oficiu.

Formularul B rămâne depunătorului.”

În fața unor noi proteste au fost făcute anumite înlesniri filateliștilor.

Ordinul poștal circular nr. 39.580 din 11 februarie 1938 ⁷⁾ stipula pentru filateliștii membri ai Societății Filatelice Române și Asociația Filateliștilor din România:

„Înlesniri făcute Filateliștilor

Vă facem cunoscut că, în vederea înlesnirii schimbului de timbre poștale pentru colecționari, Banca Națională a României a admis ca filateliștii membri ai Societății Filatelice Române și Asociația Filateliștilor din România, să poată trimite în scrisori recomandate timbre poștale românești în străinătate până la valoarea de lei 2.000 (două mii), fără a fi ne-

Fig. 3

istoria filateliei

voie de autorizația Băncii Naționale a României.

Oficiile P.T.T. vor controla dacă cei care fac astfel de expedieri sunt membri ai Societăților Filatelice menționate mai sus și vor comunica lunar, la sediul cel mai apropiat al B.N.R., numele expeditorului valoarea și natura timbrelor până la valoarea de lei 2.000 (două mii).

Pentru remiteri de timbre poștale de o valoare mai mare ca lei 2.000 (două mii), se va proceda ca în trecut, adică ieșirea lor va fi admisă cu autorizația B.N.R.”

Ordinul poștal circular nr. 102.424 din 18 aprilie 1938 ⁸⁾ stipula pentru filateliștii membri ai Societății Uniunea Filatelice Română din București:

„Vă facem cunoscut că s-a admis ca filateliștii membri ai Societății Uniunea Filatelice Română din București să trimită în scrisori recomandate timbre poștale românești în străinătate până la valoarea de lei 2.000, fără a fi nevoie de autorizația Băncii Naționale a României.

În consecință se va proceda cu aceste trimiteri în sensul dispozițiilor ord. Circ. Telegrafic și buletin nr. 32.680 din 1938, din 11 februarie 1938.”

Ordinul poștal circular nr. 247.874 din 3 IX 1938 stipula pentru filateliștii membri ai Societății Clubul Filateliștilor din Cernăuți (Buletinul P.T.T., nr.17-18/1938, pag.):

„Vă facem cunoscut că s-a admis ca Societatea Clubul Filateliștilor din Cernăuți să trimită, în scrisori recomandate, timbre poștale românești în străinătate, până la valoarea de lei 2.000, fără a fi nevoie de autorizația Băncii Naționale a României.

În consecință se va proceda cu aceste trimiteri în sensul dispozițiilor ordinului circular telegrafic și Buletin, nr. 32.680 din 1938, din 11 februarie 1938”.

Rolul Băncii Naționale a României în controlul expedierii mărcilor poștale în străinătate în perioada 1940-1947 și înlesnirile făcute filateliștilor au fost prezentate de cercetătorul Cristian Scăiceanu ⁹⁾.

Câteva plicuri circulate în perioada 1948-1952, purtând ștampile ale Băncii Naționale a României, sunt prezentate în Fig. 3, Fig. 4, Fig. 5a, Fig. 5b,

Fig. 4

⁶⁾ Buletin P.T.T., nr. 24/1937, pag.1710-1711

⁷⁾ Buletin P.T.T., nr. 3/1938, pag.

⁸⁾ Buletin P.T.T., nr. 8/1938, pag.764

⁹⁾ Dr.Cristian-Andrei Scăiceanu, Rolul Băncii Naționale a României în reglementarea comerțului exterior de mărci poștale în perioada 1933-1947, philatelica.ro, nr. 2/2013, pag.2-7

Fig. 5a

Fig. 5b

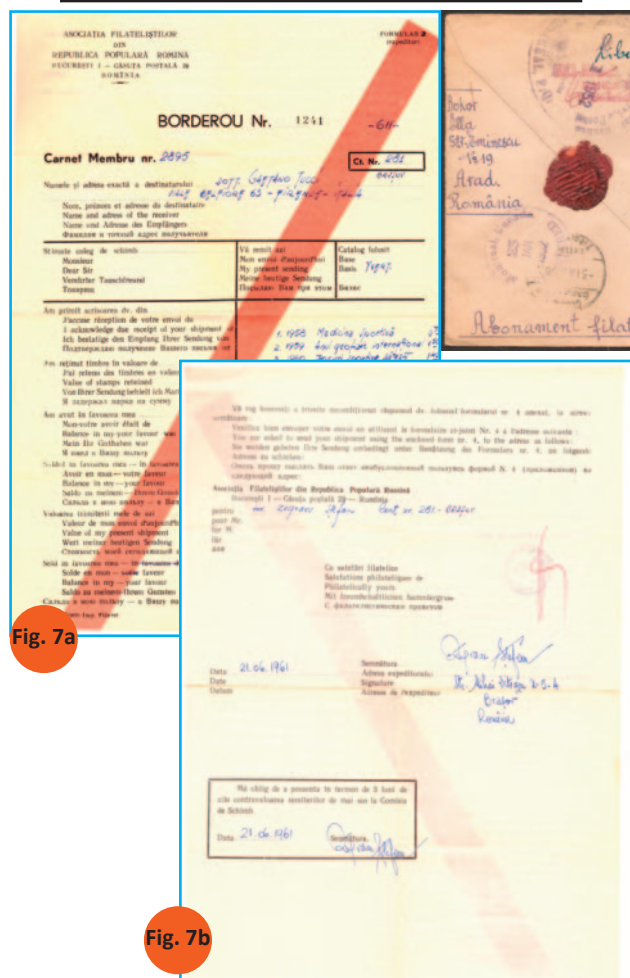

Fig. 7a

Fig. 7b

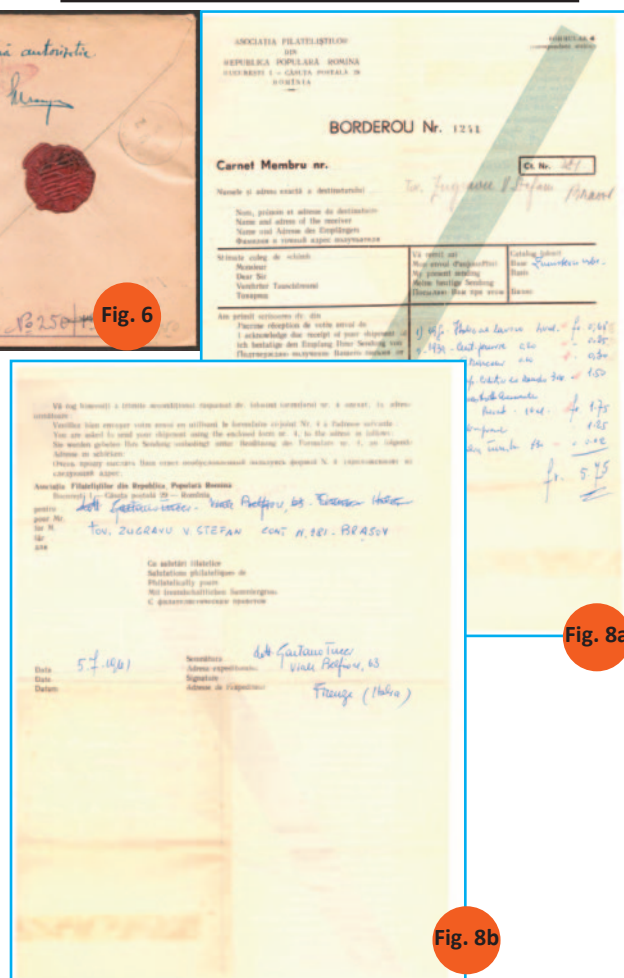

Fig. 8a

Fig. 8b

Fig. 6.

După înființarea Asociației Filateliștilor din R.P.R. în anul 1958 s-a hotărât ținerea sub un control total de către autorități a schimburilor filatelice cu străinătatea. Pentru acest lucru în luna iunie 1959 se anunța elaborarea unui regulament pentru aceste schimburi ¹⁰:

„Regulamentul pentru schimburile filatelice individuale cu străinătatea este în curs de definitivare la forurile de resort, în vederea reglementării acestor schimburi într-un viitor apropiat”.

Se pare că acest regulament a fost dificil de elaborat, întrucât a trebuit peste un an pentru definitivarea și punerea lui în aplicare ¹¹:

„Condițiile în care se vor efectua schimburile filatelice individuale cu colecționarii din alte țări, au fost stabilite prin regulamentul de schimb, care nr. 9(65) / octombrie - decembrie 2021

a fost aprobat de Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor.

Prin acest regulament se precizează că schimburile se vor efectua sub îndrumarea Asociației filateliștilor din R.P.R., stabilindu-se totodată instrucțiuni de amănunt în legătură cu desfășurarea operațiunilor între partenerii de schimb.

Atât regulamentul, cât și formularele pentru schimb au fost difuzate filialelor A.F.R.”.

În Fig. 7a, Fig. 7b, Fig. 8a, Fig. 8b sunt prezentate două dintre formularele tipărite în anul 1960, pe care trebuiau să le completeze filateliștii în cadrul schimburilor filatelice externe efectuate prin Biroul de schimb din cadrul A.F.R.

După anul 1965 au fost tipărite alte formulare

¹⁰ Filatelia nr. 3(iunie)/1959, pag.15

¹¹ Filatelia nr. 4(septembrie)/1960, pag.3

asemănătoare.

Spatele unui plic cu etichetă de închidere A.F.R. și antet A.F.R. expediat în anul 1972 și conținând o trimitere filatelică a unui filatelist este prezentat în Fig. 9.

În anul 1974 a fost tipărită o broșură cu „Instrucțiuni privind schimbul filatelic individual cu străinătatea” aprobate prin ordinul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor nr.1721 din 16 noiembrie 1974. Coperta acestei broșuri este prezentată în Fig. 10.

Asemenea formulare au fost obligatorii până la sfârșitul lunii decembrie 1989.

Obligativitatea efectuării schimburilor filatelice cu străinătatea prin A.F.R. era în puține cazuri respectată de către filателиi români. În primul rând era văzută ca o formă de opresiune, având în vedere că filателиi din „lagărul capitalist” nu erau supuși unor asemenea obligații. Apoi era vorba de taxe poștale suplimentare, obligativitatea de a trimite scrisori recomandate, formulare mari pe lângă scrisori care cântăreau în plus și timp suplimentar prin transportul scrisorilor din localități din țară la București și abia apoi în străinătate și a celor sosite din străinătate care erau tranzitate prin București etc.

Verificarea rezervată

Măsurile restrictive privind exportul de devize, cecuri, aur, mărci poștale, etc. introduse în anul 1932 au fost urmate de măsuri de verificare a conformării populației la noua legislație.

Secretul corespondenței poștale era asigurat încă prin legea telegrafo-poștală din anul 1892. Întrucât scrisorile nu puteau fi deschise de organele poștale, s-a hotărât ca în cazul trimiterilor poștale bănuite a conține devize sau obiecte de valoare, chemarea expeditorului la oficiul poștal, unde în fața unui funcționar poștal, expeditorul trebuia să deschidă trimiterea poștală. În cazul când aceasta conținea obiecte interzise de lege, acestea erau confiscate și expeditorul sancționat. În cazul refuzului expeditorului de a deschide corespondența, deschiderea acesteia se făcea în prezența unui delegat al Parchetului, urmându-se aceeași procedură (Ordin circular nr. 96.470/23 mai 1932 ¹²).

La începutul lunii septembrie 1936 Direcția Generală PTT a dat un nou ordin circular nr. 138.102/3 sept. 1936 ¹³, prin care se stipula că, în cazul corespondenței sosite, bănuite că ar conține obiecte de valoare nepermise, să fie chemat destinatarul la oficiul poștal, pentru deschiderea corespondenței în

prezența lui. În caz de refuz corespondența se deschidea în prezența delegatului Parchetului, numai dacă Vama insista.

Cu toate măsurile luate, au existat foarte multe cazuri de încălcare a legilor.

Din acest motiv Legea de exploatare P.T.T. din 25 iunie 1938 stipula pedepse majore în cazul contravențiilor

privind expedierea prin poștă a obiectelor de valoare interzise.

În anul 1940, într-un volum aniversar a zece ani de activitate poștală sub domnia regelui Carol al II-lea, se făcea următoarea mențiune ¹⁴:

„În același scop, de a înlătura contravențiile la legea de exploatare P.T.T., constatându-se că numeroși funcționari de la diferite autorități, expediază oficial, corespondență cu caracter particular, s-au dat o serie de dispoziții pentru înlăturarea neregulilor de acest fel. Astfel, printre altele, pe corespondența bănuită se aplică la oficiul de origine, o ștampilă cu mențiunea „Verificarea rezervată”. La oficiul de destinație, aceste trimiteri se deschid în fața destinatarilor”.

Ca urmare a Decretului-Lege nr.197 din 20 mai 1955 s-a publicat în anul 1956 un volum cu principalele instrucțiuni privind activitatea P.T.T.R. ¹⁵. În privința corespondenței conținând obiecte interzise de lege, se stipula:

„Art.46

Dacă cu ocazia prelucrării trimiterilor prezentate tranzit sau sosite, salariatul poștal are bănuiala că o trimitere poștală conține bani sau alte obiecte supuse la un tarif superior, obiecte de corespondență (trimiteri) de orice altă natură purtând adrese diferite, sau oprite a circula prin poștă se va aplica pe trimitere ștampila cu indicația (în lipsa ei se va scrie cu creion colorat) „verificarea rezervată”, iar la destinație se avizează destinatarul să se prezinte la unitatea poștală pentru a se deschide trimiterea, controlând conținutul trimiterii fără a lua cunoștință de corespondență.

În caz că bănuiala se dovedește întemeiată se va aplica prevederile Decretului 184/1954”.

În anul 1964 a fost publicat un nou volum de instrucțiuni poștale ¹⁶, în care se stipula:

„Art. 211 În cazul când la prelucrarea trimiterilor poștale prezentate, tranzitate sau sosite, salariatul poștal are bănuiala că o trimitere poștală conține

¹² Buletin (PTT), nr. 12/iunie 1932, pag.615-619

¹³ Buletin PTT, nr. 17/1936, pag.914-915

¹⁴ 1930-1940 Zece ani de activitate telegrafo-poștală, Imprimeria Națională, București, 1940, pag.102-103

¹⁵ Instrucțiuni pentru executarea serviciului obiectelor de corespondență poștală interne, București, 1956, pag.12-13

¹⁶ Instrucțiuni pentru executarea serviciilor poștale interne, București, 1964, pag. 60

philatelica.ro serie nouă

bani sau alte obiecte supuse la un tarif superior sau oprite a circula prin poștă, aplică pe trimitere ștampila cu mențiunea „verificare rezervată”, iar în lipsa acesteia scrie de mână cu creion colorat, aceeași mențiune.

La destinație se avizează destinatarul să se prezinte la unitatea PTTR pentru a deschide trimiterea și a se controla conținutul. În cazul când bănuiala se dovedește întemeiată, se aplică prevederile instrucțiunilor pentru sancționarea contravențiilor săvârșite în sectoarele de poștă și telecomunicații”.

Ultimul volum publicat cu instrucțiuni poștale datează din anul 1973¹⁷⁾ și în care se stipula:

„130. Obiectele de corespondență cu mențiunea „verificare rezervată” nu se predau pentru distribuire, ci se avizează, iar deschiderea și verificarea conținutului se face de către destinatar la sediul unității PTTR în prezența unui salariat împuternicit pentru încheierea actelor de contravenție.

În caz de refuz din partea destinatarului trimiterea nu se predă, se face mențiune despre acest lucru și se înapoiază expeditorului față de care se aplică același regim. Dacă și acesta refuză primirea trimiterii, aceasta se tratează ca trimitere nedistribuită”.

istoria filateliei

Acest volum de instrucțiuni, cu mici modificări, este în vigoare și astăzi (2021).

Legea nr. 83 din 12 iulie 1996 a serviciilor poștale, prin articolele 4.(3) și 34.2a stipula aceleași instrucțiuni poștale descrise anterior, fără însă a le denumi „verificare rezervată”.

Totuși, după anul 1989 nu s-au mai menționat cazuri în care expeditorii sau destinatarii unor corespondențe poștale filatelice să fie chemați de organele poștale pentru verificarea conținutului corespondențelor lor. De fapt după 1989 organele poștale nu mai încasează nici măcar taxele poștale porto de la destinatari ...

Din analiza tuturor acestor ordine poștale circulare și instrucțiuni poștale se poate constata că „verificarea rezervată” nu era o cenzură politică. Asta nu înseamnă că atât reprezentanții S.S.I., cât și cei ai Securității nu cenzurau corespondența poștală expediată sau sosită. Aceștia „știau” exact ce se află în corespondența poștală și în unele cazuri indicau organelor poștale ce destinatari trebuie chemați pentru deschiderea ei.

¹⁷⁾ Instrucțiuni pentru executarea serviciului de corespondență poștală internă, București, Ediția 1973, pag.41-42

Descoperiți o nouă generație de crypto stamps

După administrațiile poștale din Austria și Croația *, Liechtenstein a pus în circulație la data de 6 septembrie 2021, o emisiune de mărci poștale (valoare nominală 5,20 CHF) dedicată noilor teh-

nologii, ce include un QR code (Quick Response code). Acest QR code poate fi scanat cu un smartphone dotat cu un sistem de operare Android & iOS.

Dan N. DOBRESCU

* Cristian Scăiceanu, *Ce colecționăm?*, philatelica.ro serie nouă, III, nr. 6(62), ianuarie-martie 2021, p. 19;

Dan N. Dobrescu, *Revista presei*, philatelica.ro serie nouă, II, nr. 5(61), octombrie - decembrie 2020, p. 4

100 de ani de la descoperirea insulinei

Academia Română a organizat în data de 21 iulie 2021 o manifestare legată de centenarul descoperirii insulinei, eveniment crucial al științei mondiale de care și-a legat numele profesorul Nicolae Paulescu, membru de onoare post-mortem al Academiei Române. Printre vorbitorii care au adus un binemeritat omagiu științific savantului român s-au aflat doamna subsecretar de stat Irina Cajal, care a vorbit despre legăturile tatălui său, academicianul Nicolae Cajal, cu Nicolae Paulescu, și domnul dr. Aurel Vainer, președinte de onoare al Federației Comunităților Evreiești din România. Conducerea Academiei Române este recunoscătoare celor doi vorbitori care s-au adăugat membrilor Academiei Române participanți la manifestare.

(Biroul Prezidiului Academiei Române, https://academiaromana.ro/com2021/doc/d0727-Participare_eveniment_100_an_descoperirea_insulinei_Comunicat.pdf)

Medalie și plic ocazional dedicate descoperirii insulinei realizate de Fundația Culturală BARTOC.

Machetator plic și ștampilă ocazională:
Samuel Pascariu

150 de ani - Sărbătoarea românilor de pretutindeni

În anul 1870, împlinindu-se 400 de ani de la sfințirea mănăstirii, studenții români din Viena au decis să transforme evenimentul într-o mare serbare națională organizată la Putna. Vestea aceasta a provocat un mare entuziasm în toate provinciile românești. Activitatea Comitetului ales de societățile studențești din Viena pentru organizarea Serbării și numeroasele dezbateri din presa vremii au provocat suspiciuni din partea autorităților austro-ungare, care au încercat interzicerea acestei serbări.

Guvernatorul Bucovinei a cerut, la 8 iulie, ministrului de Interne, instrucțiuni în legătură cu atitudinea față de această proiectată manifestare românească. Izbucnirea războiului franco-prusac, greutățile financiare cauzate de falimentul băncii unde s-au depus banii pentru serbare, măsurile de intimidare din partea autorităților austro-ungare au determinat amânarea serbării pentru anul următor.

Motivând amânarea, Mihai Eminescu scria într-un articol publicat în Convorbiri literare, în toamna anului 1870, că serbarea a fost „...pornită dintr-un sentiment de pietate către trecutul nostru pe cât de glorios, pe atât de nefericit”.

La 18 martie, studenții din Viena au ales un nou Comitet pentru organizarea Serbării de la Putna. În

primele zile ale lunii august întregul comitet care se ocupa de organizarea serbărilor, format din Ioan Slavici - președinte, Mihai Eminescu - secretar, precum și Petru Pitei, Pamfil Dan, Sterie Ciurcu, Vasile Morariu, Ion Cocinschi și Elie Luția, se afla la Cernăuți, desăvârșind ultimele aprobări și măsuri de organizare.

De la Rădăuți, Eminescu a plecat la Putna cu trăsura. Aici a participat la serbarea „de suflet românesc, importantă prin idei, prin parada costumului național”, prin depunerea pe mormântul lui Ștefan cel Mare a unei urne de argint cu pământ din toate teritoriile române.

Serbarea de la Putna, cu adevărat importantă și grandioasă, a fost pentru tânărul de 21 de ani Mihai Eminescu un moment semnificativ în devenirea sa politică, patriotică și poetică.

Pentru a marca acest eveniment important, Asociația Filateliștilor Botoșani împreună cu Biblioteca Județeană "Mihai Eminescu" Botoșani a realizat o ștampilă ocazională și un plic tipărit într-un tiraj de 25 de exemplare. Cu această ștampilă, s-au obliterat toate trimiterile din data de 16 august 2021, de la oficiul postal Botoșani 1.

Samuel PASCARIU, galianosamuel@yahoo.com

Most Popular Music Stamp 2020

"My kingdom is in the air ..." this Beethoven quote is on the edge of the sheet of the special stamps for the 250th birthday of Beethoven, which

were issued on December 16th, 2020 by the Croatian Post in Mostar. Beethoven's deeply rooted closeness to nature inspired the designer to subtly complement the famous Beethoven portrait by Joseph Karl Stieler with a barn swallow and a robin inspiring the master with their singing. As expected, the issues for the Beethoven anniversary 2020 formed the focus of the stamp issues on the subject of music. Hence it is no wonder that three issues with a picture of Beethoven can be found in the first five

places in the vote for the most popular music stamp. First place with 176 votes (6.05%) went to the stamp issued by Croatian Post in Mostar (Mi #563-4), designed by Manlio Napoli. With 155 votes (5.33%), the first stamp in the new series "Austria - Land of Music" (Mi #3512) reached the second place, designed by Kirsten Lubach was issued on March 18th. With 148 votes (5.09%) there is another stamp of Hungary (Mi #6109) with J. K. Stieler's Beethoven portrait in third place, designed by Orsolya Kara, issued on March 4th.

Ortwin TRAPP, ortwin.trapp@online.de

Manlio Napoli, the winner

50 de ani de la primul e-mail

În 1971, Raymond Samuel Tomlinson (23 aprilie 1941 - 5 martie 2016), inginer la societatea BBN, care se afla sub contract cu guvernul american pentru proiectul ARPAnet, a pus la punct două programe care i-au permis să transmită primul e-mail din istorie. Prima adresă electronică din istorie a fost tomlinson@bbn-tenexa. Liechtenstein a pus în circulație la data de 6 septembrie 2021 o emisiune dedicată acestui eveniment. (dnd)

nr. 9(65) / octombrie - decembrie 2021

p. 19

TimFileX 2021

Expoziția s-a desfășurat on line în perioada 8 - 10 octombrie 2021, la Timișoara, fiind organizată de AF Timișoara și Universitatea de Vest Timișoara, fiind dedicată aniversării a 120 de ani de la Expoziția In-

dustrială din Timișoara. Au participat 84 expozanți (5 - hors concours). Juriul (Emanoil Săvoiu - președinte, Nicolae Salade și Viorel Nicolau - membri, Valentin Golea - secretar) a acordat următoarele medalii: Aur (16), Vermeil Mare (14), Vermeil (18), Argint Mare (14), Argint (12), Bronz-Argint (5).

Palmares expoziție națională cu participare internațională - TimFileX 2021 (principalele medalii)

Medalie	Nume & prenume	Titlu exponat	Clasa
Aur	BUTNARIU Bogdan	Tehnica militară în Primul Război Mondial	3 panouri
	CALU Mircea	Gruss aus Siebenbürgen	Un panou
	CĂLIN Constantin	LIONS in humanity culture	Tematică
	CHERATA Iulian	Romania 1868-1970, the second Prince Carol ...	Tradițională
	CHINALOGLU Adriana	George Enescu universal musician	Open
	CHIRESCU Ion	Postal services in the Romanian Principalities 1829-1859	Istorie poștală
	DEJUGAN Ioan	Sibiul medieval, viața economică	Cartofilie
	DEJUGAN Ioan	Sibiu Hermannstadt - istorie ilustrată	Literatură
	DRAGOTEANU Mircea	Ridicat-am ochii mei la munți	Literatură
	IANCOVICI Leon	Periplu etnografic în Imperii Coloniale exotice, studiu 1900-1930	Maximafilie
	IANCOVICI Raoul - Ioan	Crucea, studiu 1872-1900	Un panou
	JSC MARKA	Catalogue of the postal signs of postal payment of Russian Federation 1991-2017	Literatură
	MAXIM Aurel	Istoria Poștei Moldovei, vol. IV	Literatură
	MUNTEAN Marius	De la CONTINENTAL CAOUTCHOUC & GUTTA PERCHA la CONTINENTAL AG	Open
	PINTICAN JUGA Liviu	Timbre fiscale și vignete realizate în Mediaș în ...	Fiscale
	TĂBĂCARU Octavian	KuK feldpost 1914-1918, ediție electronică	Literatură
Vermeil Mare	BUTIUC Constantin	Primul Război Mondial și consecințele lui în Europa	Tematică
	CALU Mircea	Bistrița poarta Transilvaniei	Un panou
	DOBRESCU Dan	Computer stamps catalog	Literatură
	DOROȘ Vasile	Muzicieni celebri în edituri de prestigiu	2-3 panouri
	IANCOVICI Leon	Piramida lui Keops, studiu 1900-1910	Un panou
	IANCOVICI Raoul - Ioan	Boneta frigiană, studiu cca. 1900	Un panou
	JSC MARKA	Catalogue of the postal signs of postal payment of Russian Federation 2020	Literatură
	MUNTEAN Marius	Tramvaiul în România	Cartofilie
	PAȚILEA Constantin & NICOLAU Viorel	Un almanah agrar	Literatură
	PINTICAN JUGA Liviu	Un român în cosmos - Dumitru Prunariu	3 panouri
	PINTICAN JUGA Liviu	Unele considerații privind istoria poștală a Mediașului	Literatură
	POPA Adrian	Scrisori circulate în Transilvania în perioada 1770-1869	Un panou
	STANCU Ion	Mari români de-a lungul istoriei	Maximafilie
	ZSOLDOS Martin	La Grande Guerre 1914-1918	Cartofilie
	MUNTEAN Ana-Aurora	Balet	Tineret
	MUNTEAN Maria-Sara	Viena, oraș muzeu	Tineret
Hors concours	NICOLAU Crenguța	Ilustre sub clar de lună	Un panou
	NICOLAU Diana Andreea	Limba vizual	Tineret
	NICOLAU Elena	Credință și arheologie	Un panou
	NICOLAU Viorel	Stațiunea turistică Piatra Neamț	Un panou
	SALADE Nicolae	Întreguri poștale de campanie din timpul celui de-al Doilea Război Mondial	Un panou

Expoziția națională de filatelie „Aniversări sibiene”

Expoziția s-a desfășurat în perioada 29 - 31 octombrie 2021, fiind organizată de Asociația Filateliștilor din jud. Sibiu, Primăria Municipiului Sibiu, Biblioteca județeană ASTRA, Asociațiunea ASTRA, Direcția jud. Sibiu a Arhi-

velor Statului, fiind dedicată aniversării a 300 de ani de la nașterea Baronului Samuel von Brukenthal și 830 de ani de la prima atestare documentară a Sibiului. Au participat 87 exponanți (12 - hors concours). Juriul

(Marius Muntean - președinte, Bogdan Butnariu, Viorel Nicolau și Dan Pisău - membri, Valentin Vasile Golea - secretar) a acordat următoarele medalii: Aur (13), Vermeil Mare (22), Vermeil (16), Argint Mare (22), Argint (2).

Palmares expoziție națională „Aniversări sibiene” (principalele medalii)

Medalie	Nume & prenume	Titlu exponat	Clasa
Aur	CALU Mircea	Gruss aus Siebenbürgen	Un panou - Cartofilie
	CHIRESCU Ion	Serviciile poștale din Principatul Transilvaniei până în 1867	Istorie poștală
	DEJUGAN Ioan	Sibiul medieval - Viața economică	Cartofilie
	Asociația Filatelică Sibiu	Curierul filatelic	Literatură
	CALU Mircea, STANCU Ion	Bistrița. Cronica bistrițeană a unei pasiuni	Literatură
	DRAGOTEANU Mircea	A fost odată Hohe Rinne - Istoria Păltinișului 1885 - 1918, ed. a II-a	Literatură
	DRAGOTEANU Mircea	Ridicat-am ochii mei la munți - Istorie Păltinișului 1919 - 1930	Literatură
	MAXIM Aurel	Istoria Poștei Moldovei, vol. IV	Literatură
	PAȚILEA Constantin	Purtau românește, o istorie ilustrată a portului popular românesc	Literatură
	DEJUGAN Ioan	Sibiu / Hermannstadt. Istorie ilustrată, colecție de cărți poștale 1896 - 1947, vol I - Intre Muros, Vol II - Extra Muros	Literatură
Vermeil Mare	POPA Adrian	Scrisori circulate în Transilvania 1770 - 1869	Un Panou - Istorie poștală
	REU Ovidiu	Istoria expozițiilor din România în perioada 1891 - 1948	Open
	SALADE Nicolae	Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până la Marea Unire	Maximafilie
	BARBU Horia	Francmasonerie, frumusețe, filatelie	Tematică
	BUTIUC Constantin	Primul Război Mondial și consecințele lui în Europa	Tematică
	CĂLIN Constantin	Leii în cultura umanității	Tematică
	CALU Mircea	Bistrița, poarta Transilvaniei	Un panou - Cartofilie
	CHIRICHEȘ Coriolan	Mihai Eminescu	Marcofilie
	CRISTEA Virgil	Ilustre maxime realizate la Sibiu	Maximafilie
	DEJUGAN Ioan	Sibiul noaptea	Un panou - Cartofilie
	DEJUGAN Ioan	Sibiul vechi în TCV-uri	Un panou - Maximafilie
	DOROȘ Vasile	Muzicieni celebri în edituri de prestigiu	Cartofilie
	Asociația Filateliștilor	Feroviari Revista Filatelistul feroviar	Literatură
	DOBRESCU Dan	Computer stamps catalog	Literatură
	HRUSTOVICI Viorica	Celebrotăți feminine în filatelie	Literatură
	PAȚILEA Constantin, NICOLAU Viorel	Un almanah agrar	Literatură
	Asociația Filateliștilor din jud. Botoșani	Revista philatelica.ro	Literatură
	HRUSTOVICI Viorica	Personalități feminine	Maximafilie
	IANCOVICI Leon	Periplu etnografic în teritorii exotice, studiu 1900-1930	Maximafilie
	PINTICAN - JUGĂ Liviu	Școala Agricolă din Mediaș	Un panou - Cartofilie
	SALADE Nicolae	Păsări din Delta Dunării	Maximafilie
	SALADE Nicolae	Întreguri poștale de campanie din timpul WWII	Un panou -
	SALADE Nicolae	Barza albă	Un panou - maximafilie
	VASILIU Gheorghe	Corespondență cenzurată din perioada celui de-al Doilea Război Mondial	Istorie poștală
	ZSOLDOS Martin	Marele Război 1914 - 1918	Cartofilie
Vermeil	VLAIC Tudor Ștefan	Carol I	Tineret - Maximafilie
Hors concours	BUTNARIU Bogdan	Centenar Crucea Roșie	
	BUTNARIU Bogdan	Tehnica militară în Primul Război Mondial	
	GOLEA Mihaela	Uzuale românești 2012-2021	
	GOLEA Vasile Valentin	Parcul Național Ceahlău, arie culturală protejată	
	MUNTEAN Maria Sara	Viena, oraș muzeu	
	MUNTEAN Mariu	Brașovul la început de secol XX	
	MUNTEAN Marius	Cinci secole de viață transilvană	
	NICOLAU Codruța Catrinel	Ilustre sub clar de lună	
	NICOLAU Diana Andreea	Limbaj vizual	
	NICOLAU Elena	Credință și arheologie	
	NICOLAU Viorel	Stațiunea turistică Piatra Neamț	
	PISĂU Bogdan	Vânat și vânătoare în Europa	

Cod Code	Denumire Item	Tiraj Run printing	Marcă fixă 2 L Printed stamp 2 L
001	Mitropolitul Bartolomeu Anania - Centenarul nașterii	6.500	Portret
	Metropolitan Bartolomeu Anania - Centenary of his birth		Portrait
002	Primăvara vine cu Poșta română!	5.400	Ghiocel
	Spring is coming with the Romanian Post!		Snowdrop
003	Antrenori de legendă / Legendary coaches - Octavian Belu	11.000	Portret / Portrait
003a	Idem, supratipar folio 70 / overprint folio 70		
004	Piloți de legendă / Legendary racing driver - Marin Dumitrescu	5.700	Portret / Portrait
005	Vaccinarea este sigură și eficientă / Vaccination is safe and effective	5.400	Logo
006	Vaccinarea gratuită voluntară sigură #ROVACCINARE	10.400	Logo
	Safe voluntary free vaccination #Romania has the vaccine		
007	Oameni, fapte, valori / People, facts, values - Matei Vișniec	5.400	Portret / Portrait
008	Un secol de teatru românesc la Chișinău	5.900	Clădire teatru
	A century of Romanian theater in Chishinau		Theater building
009	Stele ale scenei și ecranului - Constantin Codrescu	5.400	Portret
	Stars of cinema and theater - Constantin Codrescu		Portrait
010	Oameni, fapte, valori / People, facts, values - Irina-Margareta Nistor	5.400	Portret / Portrait
011	In memoriam - Nicolae Titulescu, un lider al diplomației europene	10.400	Portret
	In memoriam - Nicolae Titulescu, a leader of European diplomacy		Portrait
012	Stele ale scenei și ecranului - Alexandrina Halic	5.400	Portret
	Stars of cinema and theater - Alexandina Halic		Portrait
013	Traian Vuia, 115 ani de la primul zbor al unui avion cu decolare autonomă / 115 years since the first flight of autonomous take-off plane	5.400	Portret / Portrait
014	Reșița, 250 ani de industrie / Reșița, 250 years of industry	10.700	Foc nestins
			Fire unextinguished
015	Sfintele Paști / Holy Easter	10.400	Icoană / Icon
016	Spiru Haret, fiu al Iașului, întemeietorul învățământului modern românesc / son of Iași, the founder of modern Romanian education	5.700	Portret / Portrait
017	180 ani de la naștere / 180 years since birth - Eduard Caudella	5.700	Clădire / Building
018	85 de ani Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”	5.400	Logo
	85 years National Museum of the Village „Dimitrie Gusti”		
019	3 secole Brukenthal / Three Brukenthal Centuries	5.550	Portret / Portrait
020	Stele ale scenei și ecranului - Virgil Ogășeanu	5.400	Portret
	Stars of cinema and theater - Virgil Ogășeanu		Portrait
021	Stele ale scenei și ecranului - Rodica Mandache	5.400	Portret
	Stars of cinema and theater - Rodica Mandache		Portrait
022	145 ani de umanitate, Crucea Roșie Română	5.900	Logo
	145 years of humanity, Romanian Red Cross		
023	140 de ani de relații diplomatice România și Regatul Spaniei	5.500	Portrete Regi
	140 years of diplomatic relations between Romania and the Kingdom of Spain		Portraits of Kings
024	In memoriam, Nicolae Dabija (1948-2021)	5.600	Portret / Portrait
025	Revoluția lui Tudor Vladimirescu, 200 ani	15.500	Portret
	Tudor Vladimirescu's revolution, 200 years		Portrait
026	Ziua eroilor / Heroes' day	10.400	Drapel / Flag
027	Sportivi de Aur / Golden athletes: Doina - Ofelia Melinte	5.400	Portret / Portrait
028	80 de ani de la Progromul de la Iași	10.600	Sinagoga Mare din Iași
	80 years since the Iasi holocaust		The Great Synagogue of Iași
029	Garabet Ibrăileanu, 150 ani de la naștere / 150 years since birth	5.400	Portret / Portrait
030	Oameni, fapte, valori / People, facts, values - Nicolae Iorga	5.400	Portret / Portrait
031	10 ani de la adoptarea strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării / 10 years since the adoption of EU strategy for the Danube Region	5.700	Frescă
			Fresco
032	Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung către Johannes Benkers, judele Brașovului, 200 de ani / Neacșu's letter from Câmpulung to Johannes Benkers, the judge of Brașov, 200 years	2.900	Logo
033	200 de ani Evanghelia de la Mănăstirea Neamț	3.200	Mănăstirea Neamț
	200 years of the Gospel from Neamț Monastery		Neamț Monastery

Coala / Sheet 1: 001, 002; Coala 2: 003; Coala 3: 004, 005; Coala 4: 006; Coala 5: 007,008; Coala 6: 009, 010; Coala 7: 011; Coala 8 : 012, 013; Coala 9: 014, Coala 10: 015; Coala 11: 016, 017; Coala 12: 018, 019; Coala 13: 020, 021, 022; Coala 14: 023, 024; Coala 15: 025; Coala 16: 026, 027; Coala 17: 028; Coala 18: 029, 030; Coala 19: 031; Coala 20: 032, 033;

Cod Code	Denumire Item	Tiraj Run printing	Marcă fixă 2 L Printed stamp 2 L
034	Stele ale scenei și ecranului, In memoriam Emil Hossu Stars of cinema and theater, In memoriam Emil Hossu	5.500	Portret Portrait
035	Stele ale scenei și ecranului, In memoriam Eusebiu Ștefănescu Stars of cinema and theater, In memoriam Eusebiu Ștefănescu	5.500	Portret Portrait
036	Ziua artileriei și rachetelor antiaeriene 19 septembrie The day of artillery and anti-aircraft missiles September 19	20.400	Logo
037	700 de ani de la moartea lui Dante Alighieri 700 years since Dante Alighieri's death	5.400	Portret Portrait
038	Teatrul de Stat / State Theater Constanța 1951-2021	6.400	Logo
039	George Enescu festival, 140 de ani de la naștere / 140 years since birth	15.400	Portret / Portrait
040	Tratatul de înțelegere, cooperare și bună vecinătate între România și Republica Ungară, 25 ani, Timișoara, 16 septembrie 1996 The treaty of understanding, cooperation and good neighborliness between Romania and the Republic of Hungary, 25 years, Timișoara, September 16, 1996	5.900	Steme: România - Ungaria Coat of arms: Romania-Hungary
041	Ziua mondială a Poștei 9 octombrie 2021 World Post Day October 9, 2021	5.400	Logo
042	Prof. Dr. Dan Setlacec, 100 ani de la naștere / 100 years since his birth	5.400	Portret / Portrait
043	Perspective / Perspectives Mircea Dumitrescu	5.400	Portret / Portrait
044	Ioan C. Bianu (1856-1935), 165 ani de la naștere Ioan C. Bianu (1856-1935), 165 years since birth	5.400	Portret Portrait
045	Societatea Română de Radiofuziune Romanian Broadcasting Company	5.600	Logo
046	Opera Națională Română din Iași, 65 ani Romanian National Opera of Iași, 65 years	5.500	Logo
047	Sărbători Ferice! / Merry Holidays!	5.400	Christmas tree
048	Politehnica Timișoara, Centenarul Societății Sportive Politehnica Timișoara, Centenary of the Sports Society	6.500	Portret Portrait
049	Stele ale scenei și ecranului - Vlad Rădescu Stars of cinema and theater - Vlad Rădescu	5.400	Portret Portrait
050	România - Armenia, 30 ani de relații diplomatice Romania - Armenia, 30 years of diplomatic relations	5.700	Mănăstirea Hagigadar Hagigadar Monastery

Coala / Sheet 21: 034, 035; Coala 22: 036; Coala 23: 037, 038; Coala 24: 039, 040; Coala 25: 041, 042; Coala 26: 043, 044; Coala 27: 045, 046; Coala 28: 047, 048; Coala 29: 049; Coala 30: 050.

Rubrică realizată de ing. Coriolan CHIRICHEȘ / Section made by Coriolan CHIRICHEȘ, eng.

APATIN (Serbia), 15 - 30 decembrie 2021, expoziție on line necompetitivă, participanți români

Prenume și nume	Titlu exponat	Clasa	Panou
Coriolan CHIRICHEȘ	Le grandeur des montagnes	Maximafilie	5
Vasile DOROȘ	George Enescu in the series of the great European musician	Maximafilie	8
Valentin Vasile GOLEA	Ceahlau National Park - protected natural area	Maximafilie	1
Viorica HRUSTOVICI	Women in society	Tematică	3
Viorica HRUSTOVICI	Femenine personalities	Maximafilie	5
Leon IANCOVICI	The Keops pyramid (1900-1914), study	Maximafilie	1
Raoul-Ioan IANCOVICI	The African elephant, study	Maximafilie	1
László KÁLLAI	Figurative postal stamps issues of the Republic of Moldova (1992-1997)	Tradițională	1
László KÁLLAI	Letter to my wife!	Istorie poștală	1
László KÁLLAI	A kolozsvári román meg szállási kiadás	Tradițională	2
László KÁLLAI	Genus Rose	Tematică	2
Ionel MUNTEANU	The fascinating Bethovenian univerze	Maximafilie	8
Liviu PINTICAN - JUGA	Nadia Comaneci - The goddess of Montreal	Tematică	1
Nicolae SALADE	The white stork	Maximafilie	1
Erwin Josef TIGLA	Pandemia 2020-2021	Tematică	1
Alina Michaela VLAIC	Virgin Maria Mother of God in old painting	Maximafilie	5
Constantin VLAIC	First flight Lufthansa	Aerofilatelie	5

Bicentenar Ion C. Brătianu (1821-2021)

Bogdan Emanuel RĂDUȚ

Ion Constantin Brătianu s-a născut la 2 iunie 1821, în orașul Pitești, județul Argeș, ca al cincilea copil al unei familii de boieri din Țara Românească. Tatăl său era Constantin „Dincă” (1768-1844), mare clucer, și mama sa era Anastasia „Sica” (n. Tigveanu, ?-1839). Conform tradiției, cursurile primare le-a urmat în orașul natal, la Pitești, continuând cu studii secundare militare, în urma cărora a primit gradul de praporcic (sublocotenent).

În 1841 a plecat la Paris, unde a urmat cursurile Școlii Politehnice, făcând parte din prima generație de români care a studiat în străinătate. Acolo l-a cunoscut pe Constantin A. Rosetti (1816-1885), legând o strânsă prietenie și care, mai târziu, va duce la fondarea Partidului Național Liberal. Tot la Paris au diază conferințele istoricilor și scriitorilor Jules Michelet (1798-1874) și Edgar Quinet (1803-1875) la Collège de France, se remarcă în Societatea Studenților Români și se înscrie în francmasonerie, întâi la Loja Ateneul Străinilor și apoi în Loja Trandafirului Perfecției Tăcerii, ajungând la gradul de Maestru (1847). În România a fost în Loja Frăția și, în 1857, a înființat Loja Steaua Dunării.

Ca om politic a fost implicat în prim-planul multor evenimente de anvergură istorică, precum revoluția din Franța (1848), revoluția pașoptistă din Țara Românească (1848), alegerea lui Alexandru Ioan Cuza la domnie (1859), unirea Principatelor (1859), înlăturarea lui Cuza și aducerea Principelui Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen în Principate (1866), promulgarea Constituției României (1866), războiul de independență (1877), recunoașterea independenței României (1878), transformarea României în Regat (1881), încoronarea Regelui Carol I (1881).

Împreună cu Rosetti au fost exponenții de seamă ai curentului radical al liberalismului românesc, încercând să atragă celelalte facțiuni liberale (moderate și fracționiste) și să formeze un partid liberal unitar.

Pentru aducerea incognito a Principelui Carol I în România, și-a vândut o moșie și a acoperit cheltuielile pe tot traseul de la Sigmaringen la București, afirmând că este fiul său. Pentru o scurtă perioadă a îmbrățișat vederile republicane, dar, în timp, a devenit cel mai apropiat colaborator al Regelui Carol I, cu o traiectorie politică fulminantă. Fondator și președinte al Partidului Național Liberal (1875-1891), a avut cea mai longevivă președinție a Consiliului de Miniștri (1876-1881, 1881-1888), fiind și

ministru plin sau ad-interim la Finanțe (1866, 1867-1868, 1876-1877, 1877, 1880, 1880-1881, 1881), Interne (1867, 1867-1868, 1877-1878, 1878-1879, 1880, 1882, 1884-1887), Război (1868, 1877-1878, 1878-1879, 1881-1882, 1882-1884, 1886), Culte și Instrucțiune Publică (1878), Lucrări Publice (1878, 1879-1880), Externe (1885), Agricultură, Domenii, Industrie și Comerț (1886-1887). A mai fost membru în Divanul Ad-hoc (1857), deputat (1866), senator (1876) și Președintele Adunării Deputaților (1868-1869).

Apoi, în timpul său au fost înființate instituții care dăinuiesc și în prezent, ca Banca Națională a României (1880) și Căile Ferate Române (1880).

În aceste două decenii, atât sub domnia lui Cuza, cât și sub cea a lui Carol, Brătianu și-a adus o enormă contribuție la modernizarea și consolidarea statului român modern, drept pentru care i-au și fost recunoscute meritele prin alegerea sa ca membru de onoare al Academiei Române, la 19 martie 1885.

Pe 6 iulie 1858, la Mănăstirea Ostrov, s-a căsătorit cu Caliochia (Pia) Pleșoianu (1841-1920). Împreună au fost părinții a opt copii: Florica (1862-1865), Sabina (1863-1941), Ion (1864-1927), Constantin (1867-1950), Vintilă (1867-1930), Maria (1868-1945), Tatiana (1870-1940) și Pia (1873-1946). Contemporanii săi (Nicolae Iorga) l-au numit „Fondatorul Dinastiei de la Florica”, dat fiind faptul că trei fii (Ionel, Vintilă și Dinu) și un nepot (Gheorghe) i-au continuat opera politică, legând tot mai mult numele Brătianu de istoria României.

Prețuit de unii, dar hulit de alții, asupra vieții sale au avut loc și două atentate de asasinat, supraviețuind fiecăruia. În 1880, ieșind din clădirea Camerei Deputaților, a fost atacat cu un cuțit. Iar în 1886 s-a tras asupra lui cu un pistol. Ambele atentate au avut loc în decembrie.

Cu puțin înainte de împlinirea vârstei de 70 de ani, la 4 mai 1891, marele om politic Ion C. Brătianu a murit, fiind înmormântat la Florica, județul Argeș. Regele Carol I a afirmat: „Am pierdut pe cel mai bun amic ce aveam”. Iar cotidianul francez

La Liberté i-a adus un elogiu în ediția din 21 mai 1891: „Românii nu mai sunt un popor batjocorit ci o nație respectată, pe care Europa va trebui să conteze. Toate aceste rezultate par aproape de necrezut. Românii le datorăm unor oameni, primul dintre ei fiind Ion C. Brătianu”.

NOTOS 2021, European Philatelic Exhibition

19 - 22 November 2021, Athens, Greece

Large Gold medal for architect Ion Chirescu

Palmares NOTOS 2021 (Romanian exhibitors)

Medal	Name & surname	Exhibit title	Class	Frame	Pct.
LG	CHIRESCU Ion	Foreign Posts in the Romanian Territories 1811-1879	PH	5	95
LV	IORDACHE Victor	1893/1908 - Romania - "The Ear of Wheat"	TP	8	88
	CHINALOGLU Adriana	A philatelic story of the Romanian Royalty	Open	5	85
V	CHERATA Iulian Dumitru	Romanian Postal Stationery Free Military Stationery	PS	5	83
	NICOLAE Gabriel Octavian	Seafaring Stories, Romanian Maritime Service Postcards 1913-1918	PP	5	83
	AMBRUȘ Francisc	Bulgaria Revenues 1879-1903	Revenue	5	82
	MUNTEAN Ana Aurora	Ballet	Youth	3	81 F
LS	CĂLIN Constantin	Lion in Human Culture	TP	5	78
S	FLORKIEVITZ Vasile	Ein Lieben gewidmet der Musik - Franz Liszt	TP	5	71
	FLOREA Mihai Emanoil	The Steam Locomotive	TP	5	70
SB	MANTA Victor	Romania as seen through its stamps	Literature website		68
-	BARCARU George	Constanta streets	PP	1	75

F - Felicitations

Medal: LG - Large Gold, LV - Large Vermeil, V- Vermeil, LS - Large Silver, S - Silver, SB - Silver Bronze

Aniversări Sibiene, materiale

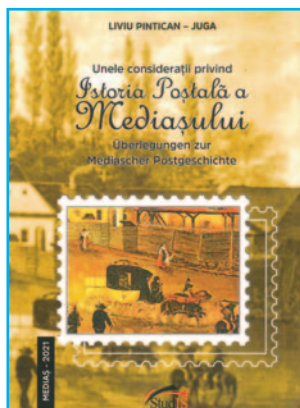

Cartea de pe copertă

Unele considerații privind Istoria poștală a Mediașului Überlegungen zur Mediascher Postgeschichte

De Liviu Pintican - Juga ne propune lucrarea bilingvă (română-germană) *Unele considerații privind Istoria poștală a Mediașului / Überlegungen zur Mediascher Postgeschichte*, editura Studis, Mediaș 2021, 83 pagini format A5, ISBN 978-606-48-0735-9.

Lucrarea beneficiază de o prefață semnată de dl Hansotto Drotloff și de un cuvânt înainte semnat de dl Nicolae Salade, președintele Asociației Filateliștilor din județul Sibiu în care se menționează: *Lucrarea se referă la începuturile poștei la Mediaș pornind de la perioada prefilatelice cu ștampilele prefilatelice utilizate la poșta din Mediaș urmată apoi de perioada filatelice, în care, atât în Transilvania cât și la Mediaș, au fost folosite măr-*

cile poștale austrice (1850-1867 și până în 1871) și apoi maghiare (1871-1918). Odată cu formarea monarhiei austro-ungare (1867), serviciul poștal al Transilvaniei a trecut sub administrație maghiară.

O bibliografie selectivă și o menționare a sursei imaginilor încheie lucrarea. Cartea a fost tipărită cu sprijinul financiar al Departamentului pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României, prin Forumul Democrat al Germanilor din România, fiind distribuită gratuit.

Felicitări autorului pentru acest studiu amănunțit și bine documentat.

ing. Coriolan CHIRICHEȘ

Filatelia pasiune de o viață / Proiecte, machete și probe pentru mărcile românești / (1858-1947)

De Victor Iordache ne propune lucrarea mai sus menționată, Foton 2021, 303 pagini (ISBN 978-606-8582-66-5).

Lucrarea bilingvă (română - engleză) este un colaj de articole publicate de autor în revista „*Studii Filatelice Brașovene*”, completate și actualizate, care vine să acopere un gol în literatura filatelice de specialitate.

Pe baza colecției personale și, în principal, a colecțiilor domnilor ing. Emanoil Săvoiu, Leonard Pașcanu, Gerard Herman, Radu Gadidov lucrarea ne

prezintă o serie de proiecte, machete și probe pentru mărcile românești emise în perioada 1858-1947.

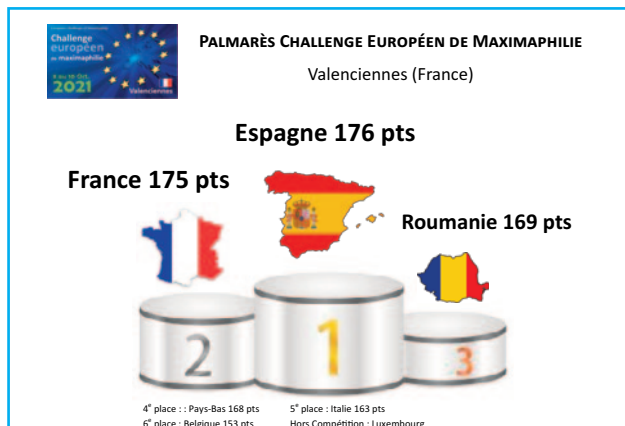
Lucrarea se constituie ca un îndreptar util pentru cei interesați în studiul filateliei tradiționale românești.

O bibliografie selectivă încheie lucrarea.

Îi mulțumim autorului pentru acest demers!

Cei interesați în procurarea lucrării se pot adresa autorului.

Challenge Européen de Maximaphilie 2021

En détail (seuls les deux premières collections de chaque pays sont présent en compte pour le classement par équipe)

Espagne	José Soler Rodriguez	La reconquête de la péninsule ibérique	81	Vermeil
Espagne	Santiago Ruiz Company	Les disciples d'Asclépios	88	Grand Vermeil + FJ
Espagne	Carmen Garcia Zarza	Les oiseaux	88	Grand Vermeil
France	CARIAUX Christian	A la frontière de la maximaphilie et de la marcophilie	176	Grand Vermeil
France	Michel BAROT	Des "Hommes" qui ont fait l'histoire de France	87	Grand Vermeil
Roumanie	Doros Vasile	L'impressionnisme, son développement en France	175	Grand Vermeil
Roumanie	Ardeleanu Gheorghe	Personnalités illustres de la littérature française	83	Vermeil
Pays-Bas	Edward Froom	Sculpture, de la préhistoire à nos jours	169	Or
Pays-Bas	Vic Henken	Le début, le développement et l'effondrement du communisme en Europe	91	Grand Argent
Italie	Italo Greppi	Fortifications, châteaux et hôtels particuliers à travers les siècles	77	Grand Argent
Italie	Ignazio Lavagna	Les navires de feu	88	Grand Vermeil + FJ
Belgique	Cariaux Christian	La peinture en Belgique	75	Grand Argent
Belgique	Bracke Koenraad	Hiboux et chouettes	78	Grand Argent
Luxembourg	Boettger Lars	La Première Guerre mondiale, de ses origines à ses conséquences	75	Vermeil + FJ
			80	Vermeil + FJ
			153	
			80	Vermeil + FJ

Félicitations à l'équipe roumaine:
Vasile DOROȘ, Gheorghe ARDELEANU